

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

חג הסוכות

לא להתבייש לרקוד ברחוב לקבל פני משיח צדקנו

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה
מאה ושלוש עשר שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ב"ה. נוסח המברק שהואיל כ"ק ארמור'ר שליט"א
לשלוח לאנ"ש שוי' בכל מרחבי תבל
לקראת חג הסוכות, זמן שמחתנו ה'תשנ"ב

כ"ה. ערב חה"ס ה'תשנ"ב.

יום טוב וזמן שמחתנו וישמח ישראל כעושי וישמח השם כמעשיו
ולהמשיכם בכל השנה תמימה (מעוברת) זו.

/מקום החתימה/

ב"ה. משיחות ש"פ האזינו, י"ג תשרי ה'תשנ"ב

בלתי מוגה

י. ענין נוסף ביום הש"ק זה, י"ג תשרי — סמיכותו לחג הסוכות, תוך ג'
ימים, שנחשבים ככמה ענינים למציאות אחת⁸⁴. שזוה מובן שעיקר ושלימות
ההכנה (ועד להתחלה) רחג הסוכות היא כ"ג תשרי, ובקביעות שנה זו ניתוסף
עילו מיוחד מצד קביעותו ביום השבת⁸⁵.

ובהתאם לכך, יש להזכיר ולעורר עוה"פ אודות גמר ושלימות ההכנות
לחג הסוכות — נוסף על התחלת ההכנה "שלושים יום לפני החג", וההוספה
בוה "שתי שבתות לפני החג" (כדעת רשב"ג)⁸⁶, ועד לגמר ושלימות ההכנה
בתוך ג' ימים.

ובפרטיות יותר — להשתדל עוד יותר לספק צרכי החג לכל מי שזוקק
לכך. הן בנוגע לצרכי החג כפשוטם, והן בנוגע להצרכים דמצוות החג, סוכה
וד' מינים וכו'.

יא. וכן יש לעורר אודות ההשתדלות לשמח יהודים בשמחת החג, כולל
ובמיוחד שמחת בית השואבה, החל מהמקומות הסמוכים שיכולים להגיע
אליהם כיו"ט עצמו, כולל גם הנסיעות כימי חול המועד למקומות רחוקים.
מתוך לעיד, על מנת לערוך שם חגיגות שמחת בית השואבה, ולזכותם כקיום
מצות ד' מינים.

— ובאותם מקומות שאין ליהודי המקום ד' מינים משלהם, יתנו להם ד'
מינים כדי שיוכלו לקיים המצוה גם בשאר ימי החג (לאחרי חזרת השלוחים),
ומה טוב שיתנו להם מספר נוסף של הדסים, כמנהג חב"ד שמוסיפים במספר
ההדסים⁸⁷, ולכל הפחות הוספה של ג' הדסים, כנגד ג' ההדסים שמעיקר
הדין —

ביחד עם ההתעוררות ע"ד הנהגה יום-יומית ע"פ התורה ומצוותי'. מתוך
ידיעה שהקב"ה מבקש ומתחנן לכאו"א מישראל "אם בחוקתי תלכו"⁸⁸, "אין
אם אלא לשון תחנונים"⁸⁹, ומבטיח להם ש"ונתתי גשמיכם בעתם"⁹⁰, וכל
הברכות האמורות בפרשה, עד "ואולך אתכם קוממיות"⁹¹, בגאולה האמיתית
והשלמה.

וכדאי ונכון שבנסיעות אלו יצטרפו גם הנשים, "אשת חבר", שיחפסו
כשמחת החג עם נשות המקום, וכן הטף, שצריכים להנכם גם בהענינים דהפצת
היהדות והמעיינות חוצה.

יב. ויש להוסיף ענין עיקרי בנוגע לשמחת בית השואבה בשנה זו —
שצריכה להיות מתוך שמחה הכי גדולה הקשורה עם הגאולה האמיתית
והשלמה, ששמחים ורוקדים לקבל פני משיח צדקנו!

87) ספר המנהגים חב"ד ע' 65.

88) ר"פ בחוקתי.

89) ע"ז ה, ס"א.

90) שם, ד.

91) שם, יג.

84) ראה (לדוגמא) פסחים קז, ס"א, ועוד.

85) ועד"ז בנוגע לריה, שחל (כשנה זו) ביום
שני, עיקר ושלימות ההכנה (ועד להתחלה) וריה

היא ביום השבת שלפני.

86) פסחים, ג, ס"א, וש"י.

ש"פ האזינו, י"ג תשרי

ופשוט. שאין להתבייש ח"ו לרקוד בגלוי, "לעיני כל ישראל", ועד לריקוד ברחוב לעיני כל באי עולם. לקבלת פני משיח צדקנו, ואדרבה: כשבא משיהו וישאל: "לשמחה מה זה עושה"⁹², ישיבו לו: וכי אינך יודע שנרפס בעיתונים שמשיח כבר בא, ותיכף בא לכאו"א מאתנו, מכס, בתוככי כלל ישראל, ולוקח את כולם לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש ולבית המקדש, ושם ממשיכים כשמחת בית השואבה בתכלית השלימות.

וברוח זו צריכים לפעול כשמחת בית השואבה בכל המקומות כולם — שמביאים לכל המקומות את הכשורה הטובה והמשמחת ש"הנה זה בא"⁹³, שמשיח צדקנו בא, ולוקח את כל בניי לשמחת בית השואבה שבביהמ"ק השלישי.

יג. אמנם, עפ"י נשאלת שאלה:

כיון שבטוחים ש"הנה זה (משיח צדקנו) בא" ולוקח את כל בניי לשמחת בית השואבה שבביהמ"ק השלישי — מהו הצורך לדבר ולעורר ע"ד ההכנות לעריכת חגיגות שמחת בית השואבה בכל מקום ומקום בחוץ לארץ?!

שאלה זו שאלו מכבר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו: היתכן שלאחרי ההכרזה "לאתר לתשובה לאתר לגאולה"⁹⁴, ו"עמדו הכן כולכם" לקבל פני משיח צדקנו⁹⁵ — תובע ודורש ושולח שלוחים לייסד חדרים וישיבות כו' במדינה זו וכשאר מדינות ברחבי תבל, כה בשעה שזוהי פעולה שדורשת משך זמן ארוך (לאחרי כוא השלוחים למקומות אלו), וכדאי שלפנ"ז יבוא כבר משיח צדקנו?!

המענה על זה — בדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר⁹⁶ — שבאופן כזה התנהגו בניי (בהדרכתם של גדולי ונשיאי ישראל) במשך כל הדורות, שביחד עם האמונה השלימה בביאת המשיח באופן ד"אחכה לו ככל יום שיבוא"⁹⁷, "שיבוא בכל יום", השקיעו כחם ומרצם בפעולות של תומ"צ שהם לטווח ארוך, אשר היסוד להנהגה זו למדים מהנהגת בניי בהמסעות שבמדבר, שגם כמסע שחנו בו משך זמן קצר בלבד, הקימו את המשכן באותו אופן שהקימוהו בחנייתם למשך זמן ארוך.

ועד"ז בנדו"ד, שעושים כל ההכנות הדרושות לחגיגות שמחת בית השואבה ככל מקום ומקום, מתוך אמונה שלימה שמשיח צדקנו בא תיכף ומיד, שאז יחגגו כל בניי שמחת בית השואבה כביהמ"ק השלישי.

ובכל זה ניתוסף עוד יותר לאחרי ריבוי הפעולות בהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה ע"י השלוחים דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו,

(95) ראה "היום יום" ט"ו טבת, וכ"מ.

(96) מה"ש חשי"א ע' 162.

(97) עיקר הי"ב מ"ג העיקרים.

(92) ל' הכי — קהלח ב. ב.

(93) שה"ש ב. ח ובשהשיר עה"מ.

(94) ביקול קורא" כיהקראת הקדושה" דשנת

חשי"א ותשי"ג. ועוד.

ש"פ האזינו, ו"ג תשרי

— ובפרט שלאחרונה נדפס ונתפרסם ("מצוה לפרסם עושי מצוה"⁹⁶) ספר השלוחים והשלוחות ובני ביתם, אלכוס מהודר, באותיות מזהבות כו"⁹⁹. ותבוא עליהם ברכה, ומהם יראו וכן יעשו —
שעי"ז ניתוסף עוד יותר בקירוב וזירוז עניני הגאולה המרומזים בבי שמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו — "יוסף" ו"יצחק" — שכולל גם ההוספה (יוסף) בשמחה (יצחק), שמחת הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

יד. ויה"ר שההכנות לחג הסוכות, "זמן שמחתנו", תהיינה מתוך שמחה וטוב לבב, ע"י הוספה בענין השמחה, כולל ובמיוחד ע"י שמחות נישואין, ברית מילה (ועד"ז השמחה בלידת בת¹⁰⁰) ופדיון הבן, וכיו"ב.

ועוד והוא העיקר — שעוד לפני חג הסוכות חוגגים את שמחת הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ונשיא דורנו בראשנו, יחד עם השלוחים וכל המסייעים¹⁰¹ בהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, בתוככי כל בני ככל מקום שהם, "בנערינו ובזקנינו גוי' בכנינו ובבנותינו", וממשיכים בחגיגות שמחת בית השואבה בשמחה הכי גדולה כביהמ"ק השלישי.

וההתחלה בזה — תיכף ומיד ממש, בניגון ההקפות...

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן ניגון הקפות לאביו הרלווי"צ ז"ל. ואח"כ צוה לנגן "לכתחילה אריבער".]

* * *

טו. כרגיל — יעלו מלמטה למעלה אלו שהכינו משקה של שמחה, ויכריזו ע"ד פעולותיהם, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויה"ר שתהיי' זו הקדמה קרובה לעלי' מלמטה למעלה דכאו"א מישראל מן הגלות אל הגאולה, שבאים "עם ענני שמיא"¹⁰² לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש ולבית המקדש השלישי, "מקדש אדני-כוננו ידיך"¹⁰³.

ועוד והוא העיקר — תיכף ומיד ממש.

[לאחרי חלוקת המשקה — התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן ניגון הקפות לאביו הרלווי"צ ז"ל. ואח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה].

(101) ע"ד שמצינו ש"קדש שיעסוק (בתורה) יכול להתנות שיעסוק חבירו כסחורה ויטול חלק כל ישראל, כמו ישכר חבולין, אבל אחר שעסק כבר נתן לו חלק כשכיל ממון, אינו כלום, כדכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו גוי' בה יבחו לוי" (כ"י חס"א י"ד ר"ס רמ"ו).
(102) וניאל ז' יג.
(103) בשלח טו, ה.

(98) שו"ת הרשב"א ח"א סתקפ"א.
(99) ככל עניני קדושה, שעל ידם מקיים יהודי הציווי דיאני נבראחי לשמש את קניי, שצריכים להיות באופן של יופי הודר, "זה א-לי ואנהו", כמדגש בעשיית המשכן והמקדש מזהב וכסף ואבנים טובות ומרגליות.
(100) וכמהגנו — שנתינת השם (שאו עושין השמחה) בעת העלי' לתורה היא בהקריאה הראשונה (גם בשני חמישי), ואין ממתינים להקריאה דשבת.

(*) ו"ל שכשמתנת עם חבירו קודם הלימוד נעשה יבחו יבחו למעלותא — ענין הבחיה (ולענין גם מישיעי' ה. נ: יחור שלל חש ב"ד).

בס"ד. משיחות לילות חג הסוכות ה'תשנ"ב.

א. "פוחיין בברכה",

— כהכלל בנוגע לפתיחת כל ענין בכל ימות השנה, ועאכו"כ בזמן מיוחד בשנה, יום טוב, ובפרט כשנמצאים במקום מיוחד, בבית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ"ח, בית משולש, ובמעמד רבים מישראל, "ברוך עם (ובפרט "עם קרובו") הדרת מלך"י —

"גוט יום טוב", "גוט יום טוב", "גוט יום טוב" (גי' פעמים, "בתלת זימני הוי חזקה"), שהתוכן ד"טוב" הו"ע של ברכה (כלשון העולם: "א געבענטשטער טאָג").

וענין זה מודגש גם בהתחלת פרשת השבוע (שקורין שלש פעמים):
"וזאת הברכה אשר ברוך משה גו".

ב. וברכה מיוחדת בנוגע לענינו של "יום טוב" — ענין השמחה:
נוסף על כללות הציור "טוב לב משתה תמיד" (כהפס"ד בשו"ע בסוף חלק אורח חיים), ישנם זמנים מיוחדים בשנה שבהם צ"ל ענין השמחה בגלוי ובהדגשה יתירה — בשלש רגלים, הנקראים "מזעדים לשמחה", שבהם ישנה מצות עשה מן התורה "ושמחת בחגך".

ובמזעדים לשמחה גופא מודגש ביותר ענין השמחה כחג הסוכות — שנקרא "זמן שמחתנו", שהשמחה שבו גדולה יותר משמחת שאר המזעדים, כדאיתא במדרשי "כפסח אין אתה מוצא שכתוב בו שמחה אחת . . בעצרת . . שמחת אחת . . אבל בחג (הסוכות) . . כתב שלש שמחות" — "חזקה (חזוק והתחזקות) בענין השמחה, וכמודגש בשמחת בית השואבה שבחג הסוכות: "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו", "כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה . . לא טעמנו טעם שינה וכו"י, ומעין זה גם בשמחת בית השואבה בזמן הזה ("כימים ההם בזמן הזה") ובחור לארץ.

(1) ע"פ פתיחת אגרת הראשונה כאגה"ק שבתיא. וראה לק"ש חכ"ד ע' 641 בהערה. ושי"ג.

(2) תהלים קמח, יד. וראה ואתחנן ד, ז.

(3) משלי יד, כח. וראה אנציק' תלמודית בערכו. ושי"ג.

(4) ועי' בחול המזעד (שעם היותו חול היה קשור ושייך ל"מזעד" שהוא יום טוב) — ע"ג נטון מזעדי.

(5) ב"מ קו, רע"ב. ושי"ג.

(6) משלי טו, טו.

(7) פ' ראה טו, יד.

(8) יל"ש אמור רמז תרנד (בתחלתו).

(9) סוכה נא, סע"א.

(10) שם נג, א.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

ותוכן הברכה בנוגע לענין השמחה - שיחגגו ("מ'זאָל פראַווען") השמחה דחג הסוכות בכלל ושמחת בית השואבה בפרט בכל שבעת הלילותיו דחג הסוכות באופן של פריצת גדר (שמחה פורצת גדר¹²). למעלה ממדידה והגבלה, ובאופן של עילוי והוספה מיום ליום, ועוד הוא העיקר, שתיכף ומיד (כלילה הראשון) זוכים לחגג שמחת בית השואבה (לא רק כתור מנהג לזכר שמחת בית השואבה שהיתה בביהמ"ק, אלא) בשלימותה (ככל פרטי הענינים שנתבארו¹³ במשנה ובברייתא¹⁴) - בעזרה¹⁵ דבית המקדש השלישי¹⁶.

ג. ועוד ענין עיקרי בנוגע להפתיחה בברכה בהיו"ט דסוכות - המשכתה על כל השנה כולה:

ידוע¹⁷ שכל עניני חודש תשרי הם ענינים כלליים שנמשכים ופועלים על כל השנה כולה, כמרומו בשמו של החודש, "תשרי"; אותיות "רשית"¹⁸, התחלה וראש שמורה דרך כו' לכל השנה כולה.

ובהדרגה יתירה בנוגע לחג הסוכות - רכיון שהתחלתו ביום חמשה עשר¹⁹ שבו "קיימא סיהרא (דתשרי) באשלמותא"²⁰, מודגשת בו השלימות דחודש תשרי, כולל גם השלימות ד"רשית", התחלה וראש, שנמשך ופועל על כל השנה כולה.

ומזה מוכן שהפתיחה בברכה בהיו"ט דסוכות כוללת גם המשכת הברכה על כל השנה כולה.

11 גם כלילה הראשון, כי, האיסור שבות שגור חכמים (בזמן בית שני) על "החליל של בית השואבה שאינו דוחה לא את השבת ולא את היום טוב", אינו שיך בהמנהג רשמתי בית השואבה בזמן הזה (ראה מעייני הישועה סי' 43 ואילך).

12 ראה סה"פ תרנ"ז סי' רכב ואילך.

13 וכפרט עיי' שחחרים ולומדים ענינים אלו בתורה (כל הטופק בתורה כר מעלה עליה הכתוב כאלו כו"ו) - נוסף על הפעולה שנעשית בלא"כ מצד התורה עצמה (לפני הלימוד), וכפרט לאחרי שאבה באופן של כתב (לא רק בעל פה) וכרטיס (שהוא לזרזות).

14 להעיר מהשייכות דמשנה וברייתא להמנוחה - "אין תגלוזת מחכמות אלא בזכות המשניות" (ויקיר פ"ו, ג. וראה בארוכה תשובות ובאורים סי' ס"ה. וראה לקמן סי' ו, ועיי' ברייתות, שגם הם הלכות (ללא שק"ט) למעשה כמו המשניות. החילוק ביניהם אינו אלא שהמשניות נשנו בבית מדרשו של רבינו הקדוש, והברייתות נשנו חוץ לבית מדרשו, ולכן נקראו ברייתות לשון חוץ, כי תרגום חוץ מברא (פרי"ש אבות רפ"ז).

15 הפקום המיוחד - שטוכשו ומסוגל ומסוי - לשמחת בית השואבה.

16 שאנו יבטלם האיסור שבות שגור חכמים בזמן בית שני, רחגו שמחת בית השואבה עם

הליל וכו' גם כליל יו"ט.

17 ראה סה"פ תרנ"ז ע' לו. תרנ"ז ע' רנח. תשי"ב ע' 49. ועוד.

18 כעיה"ט עקב יא, יב.

19 ונגם המשכו (לאחרי יום ה"ט) הוא בימים מיוחדים בחודש, כמו יום י"ו - בנימטרא "שוב", יום י"ח - ח"י, ככל הפירושים שבות, הול מהפירוש הראשון, כמעלה ומדריגה, שקאי על י"ח עולמים, הקבי"ה עצמו, כפי שהוא למעלה מכל עניני דרנות, עצמות ומהות. שפמנו נעשית התהוות היש הנברא והגזרו הנעשה מאין ואפס המוחלט (ראה תניא אגה"ק סי' כ).

20 זהו ח"א ק, רע"א. רע"א. ועוד. וראה שמרי"ר פס"ו, כו.

*) נדפס באגודת קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ד"א ע' רמב ואילך. המגיל.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

ולכל לראש בנוגע לענינו העיקרי של חג הסוכות — ענין השמחה — שנמשכת שמחה על כל השנה כולה, שנעשית שנת שמחה, וכמדגש בנוגע לשמחת בית השואבה עלי־אמרן "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו", שמה מוכן שראיית שמחת בית השואבה פועלת ראיית שמחה בכל ימיו (ובאופן שנעשים "ימיו", שהוא כעה"כ לפעול בהם המשכת השמחה).

והמשכת הברכה על כל השנה כולה בנוגע לענין השמחה (שנת שמחה) קשורה גם עם המשכת הברכה ככל הענינים כולם, שאז השמחה היא אמיתית ושלמה.

ד. ובפרטיות יותר — שנוסף על המשכת הברכה בנוגע לענין השמחה, שנת שמחה, שהתחלתה באות שי"ן שבסיום האל"ף-בי"ת, נעשית המשכת ברכה על כל השנה כולה ככל הענינים שמתחילים בכל כ"ב אותיות האל"ף-בי"ת:

שנת אורה, ברכה, גדולה, דיצה, הוד והדר, ועד טוב, זכיות, חיים טובים וארוכים, טובות גדולות, יעוד, כלכלה בהפלגה, לימוד התורה בהצלחה רבה — ששייך במיוחד לחג הסוכות שכנגד יעקבוי, כמ"שיג "ויקם עדות בעקב ותורה שם בישראל".

הלימוד הוא מתוך התרחכות גדולה (גם כענינים הגשמיים) באופן דמורמים, ועד לאופן נסי, ולא רק לפי ערך פעולת האדם, אלא גם לפי ערך הטייעתא דשמיא, ונמשך ומתגלה באופן של סימן טוב (לא רק סימן המכבר מציאות דבר שכבר ישנו, אלא גם סימן הגורם ופועל הדרכיני), ומתוך שמחה (בשייך שמאלית).

ועי"ז נעשה אצל כאו"א "עוז וחדוה במקומו"²¹, ועוד ועיקר — "פרות שלח לעמור"²², גאולה האמיתית והשלמה שכאה ע"י "צדיקו של עולם"²³, שהוא "קדוש עולמים" ו"רכון העולמים", וממנו נמשך מקור

(21) זח"ג רנו. ב. טור אר"ח סח"ז. וככ"מ.

(22) תהלים עח, ה.

(23) כפי שמצינו בנוגע לסימני טהרה — מעלת גרה ומפרסת פרסה — שהסימנים גם גורמים ופועלים הטהרה (ראה צפ"נ להרמב"ם ריש הלי מאכלות אסורות), ומדגש ביותר בנוגע לתוכן הענין דסימני טהרה בעבודת האדם, כמבואר בארוכה במק"א (ראה בארוכה שחת שי"ס ראה מבר"ח אלול הישי"ת ס"א. (התעודות הישי"ת) וש"ן).

(24) דה"א טו, בו.

(25) תהלים ק"א, ט.

(26) פרש"י ורא"י, כח.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

השמחה והשמחה עצמה בכל העולמים²⁷, ושמחה זו פועלת רוממות בכל העולם כולו, כי "והי' ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד"²⁸, כפי שסיימו עתה תפלת "עלינו לשבח", והולך ונמשך מכאן ולהבא באופן נצחי - "השיר והשבח לחי עולמים", "התהלה והתפארת לחי עולמים" (וכל פרטי הענינים שבשיר המיוחד הכולל כל האל"ף ב"ת, מ"האדרת והאמונה" עד "התהלה והתפארת").

ובפשטות - שתיכף (שהתחלתו באות ת"ו) ומיד ממש נעשית שנה גאולה, ושנת תהלה ותפלה - בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש ובבית המקדש.

ה. שמחת חג הסוכות שלמעלה משמחת שאר המועדים ("שלש שמחות"), היא מפני היותו "חג האסיף כצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה"²⁹, "באספכם את תבואת הארץ"³⁰, "שהתבואה ופירות האילן בפנים, לפיכך כתב שלש שמחות"³¹.

וביאור הענין בעבודת האדם³²:

כתיב³³ "ושש שנים תורע את ארצך ואספת את תבואתה" - שקאי על כללות עבודת בניי בארץ ישראל (ועד"ו בחוץ לארץ שצריכים לעשותה ארץ ישראל, כהפתגם הידועני: "עשה כאן (בחוץ לארץ) ארץ ישראל") בבירור וזיכוך עניני העולם, ללקט ולקבץ ולאסוף ("ואספתה") את כל ניצוצות הקדושה שבעניני העולם ולהעלותם לקדושה. ועד"ו בנוגע להארם עצמו - ללקט ולקבץ ולאסוף את כל המחשבות והדיבורים והמעשים שיהיו חדורים בעניני קדושה.

27) שהרי "מה שהוא אומר לישראל לעשות הוא עושה" (שמד"ר פ"ל, ט), ולא ער אלמא עשיתו היא באופן שאי אפשר להפריד ולהכביל ח"ו כינו לכוין עשיתו, כי "הוא הידוע הוא הידוע הוא הדעה עצמה הכל אחד" (רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ב ה"ג), ועד"ו בנוגע לשאר התארים והפעולות שלו ית' שהם מיוחדים עמו ב"יתוד נפלא"³¹.

28) זכרי' יד, ט.

29) משפטים כג, טז.

30) אמור כג, לט - בהקריאה רבי' ימים ראשונים רחג הסיכות.

31) ראה גם סה"מ תר"ל ע' קלב, שם ע' הדיור, אה"ת משפטים ע' א'קעח וא"לך.

32) משפטים כג, י"ד.

33) אגרות קודש אדמו"ר מהר"י"צ ח"א ע' תפה.

* כהלשון (בתיא פ"ה) בנוגע לתורה ותאכ"כ בנוגע לנוח התורה.

וענינו של חג האסיף — שבו נשלמת העבודה דכל השנה כולה ("בצאת השנה")³⁴ באסיפת ניצרות הקדושה שבעניני העולם ("באספך את מעשיך מן השדה"), ובאסיפת כל המחשבות והדיבורים והמעשים לה, ולכן השמחה היא גדולה ביותר.

ועוד ועיקר, שב"חג האסיף" נרמז גם קיבוץ ואסיפת כל בניי מכל העולם כולו, "קבצנו יחד מארבע כנסות הארץ"³⁵ [וכפרט עיי' שבכל מקום ומקום מתאספים יחד מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל, "כאיש אחד בלב אחד", עיי' שעי' מטלים סיבת הגלות, ובהבטל הסיבה בטל כדרך ממילא המסובב, וכאים כולם יחדיו] לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש ולבית המקדש, בגאולה האמיתית והשלמה.

ו. ויש לבאר הענין ד"חג האסיף" בעבודת האדם (לברר וליוכך כל עניני העולם להעלותם לקדושה) בפרטיות יותר:

ידוע שה"יסוד" של כל העולם הוא ה"אבן שתי" שבבית המקדש, "שממנה הושחת העולם"³⁶. והעבודה בעניני העולם היא לאסוף את כל עניני העולם אל ה"יסוד" שלהם, שיפעל וישפיע בהם להגביהם ולהעלותם³⁷, שיהי' ניכר בהם שהיסוד שלהם הוא (אבן שתי שב) בית המקדש.

ויש לומר, שענין זה מרומז גם כתיבת "אבן שתי", שכוללת התחלת וסיום כל האותיות מאל"ף ועד תי"ו — אבן שתי (א"ב ש"ת) — שצריכים לגלות בכל עניני העולם שנבראו ככ"ב אותיות התורה.

ועבודה זו היא כבי' אופנים — כפי שמתבטא גם כשני הסדרים דאותיות הא"ב — מלמעלה למטה (א"ב ג"ד וכו'), ומלמטה למעלה (תשר"ק):

אופן הא' הוא המשכה מלמעלה למטה, המשכת אלקות בעולם — כבסדר האותיות דא"ב שהתחלה היא באות אל"ף שרומזת על אלופו של עולם³⁸, ולאח"ז נמשך באות ביי"ת, "בבית שבה נברא העולם"³⁹, ולאח"ז האותיות ג"ד, "גמול דלים"⁴⁰, שרומזו על כללות ההמשכה למטה, עד

(34) ומדגש גם בנבוע ל"כל תאחר" לאחר שעברו ג' רגלים כסדרן חג המצות תחילה (רי"ד).
 (א) — שחג הסוכות הוא שוף חזון דהבאת כל הקרבנות כ"י שנתחייב בהם.
 (35) וסדר הדברים: "חקע כשופר נזול לתורתך" — שחז"ע תק"ש רריה, "קבצנו יחד" — שחז"ע חג האסיף.

(36) להעיד מהשייכות המיוחדת ל"ליוכאויטש" — ע"ש האהבה (בשפת המרנה הרי"א).
 שמוכז ומעורר ע"ד קיום מצות זאהבת לרעך כטו"ך (קדושים י"ט. יח).

(37) פרשי יתרו י"ט. כ. וראה מכללתא שם.

(38) ראה יומא ט. ב.

(39) שם נ"ד. ב.

(40) ככל יסוד שמגבי ומעלה את הבנין שעל גביו גם כתיבתו סגון ומנוחה בארץ, ועאכ"כ בדיבור דהאבן שתי שנראה נגדו מאו כראת העולם וער ענה.

(41) סמ"ק הובא בב"י ארי"ח סס"א. שר"ע ואדה"ז שם ס"ז. וראה לקרת תוריע כג. ג.

(42) ראה ירושלמי תנינה פ"ב ה"א.

(43) שבת פ"ד. א.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

החסיוס כאות תי"ו. ואופן הב' הוא העלאה מלמטה למעלה, העלאת עניני העולם לאלקות - כבסדר האותיות השר"ק (מלמטה למעלה). שמעלים את עניני העולם שנמצאים למטה (אות תי"ו, סיום כל האותיות) למקורם ושרשם למעלה, עד לאות אל"ף שרומזת לאלופו של עולם.

וכמרמזו גם בב' אופני צירוף האותיות אל"ף ותי"ו: מלמעלה למטה - "את" - מלשון טפל⁴⁴, כי עי"ו שמגלים בעולם שנברא בכ"ב אותיות התורה, נעשה העולם טפל ובטל לתורה [ועאכו"כ לבניי שקדמו לתורה, כדאיאתא בתרב"א⁴⁵ "שני דברים קדמו לעולם תורה וישראל"⁴⁶, וכיניהם גופא "ישראל קדמו", "מחשבתני" של ישראל קדמה לכל דבר⁴⁷]; ומלמטה למעלה - "תא" - שפירושו (בלשון הגמרא והזרה) ביאה וכניסה, שרומז על שלימות העלאת עניני העולם לשרשן ומקורן, שבאו ונכנסו ("אנגעקומען") למקומם האמיתי.

ז. ויש להוסיף, שפעולת התורה בעולם בב' אופנים הנ"ל נעשית בעיקר ע"י הלכות התורה - הלכות פסוקות⁴⁸ בנוגע להנהגה כמעשה כפועל בעניני העולם:

על הפסוקים "הליכות עולם לו", ורשו חז"לי⁴⁹ "אל תקרי הליכות אלא הלכות". וע"פ הכללי⁵⁰ שהלימוד ד"אל תקרי כו' אלא כו"י אינו שולל הפירוש הפשוט, אלא מוסיף עוד פירוש, ושניהם אמת, יש לומר, שנהלכות התורה גופא ישנם כי הענינים ד"הליכות עולם לו", ו"אל תקרי הליכות אלא הלכות".

וההסברה כזה:

ענינם של הלכות התורה הוא (לא שלילת מציאות העולם, היפך בנין

(44) ראה סוכת לו, רע"ב ב"ק מא, ב.

(45) פרק ד.

(46) ומחזנו גם סוכת "כאשית", כי ראשית, תורה שנקראת ראשית וישראל שנקרא ראשית, שכלכלם נברא העולם (פרשי ר"ש כאשית).

(47) וממחשבה נמשך לריבד ומריבד למעשה, ועד ל"סוף מעשה" שקשור עם "מחשבה

תחילה" (פיוט "לכה דחי", וראה תרי"ח ר"ש ריש, ובכ"ס).

(48) כ"ד פ"א, ד.

(49) ללא שפירש ומכרח לטוב ולבא, שחי סכרות (כבמלוגנות וכ"ש וכ"ה), וגם יווד משחי סכרות ושיטות שונות בלימוד התורה, ע"ד המבואר בפירושו המשנה (אבות פ"ב מ"ט) "חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי, שהמשה תלמידים אלו מתרם חמשה פוגים בשיטות ואומני לימוד התורה הכללים את כל ריבוי התלמידים ("התמידו תלמידים תרבה") של ריבוי (ראה באורים לפרקי אבות ע' 103).

(50) חב"ק ג, ו.

(51) מגילה כה, טע"ב וש"י.

(52) ראה ס' הליכות אלי פ"ג, הנסמן בלק"ש חכ"א ע' 24 הערה 27.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

ותיקון העולם. אלא אדרבה) לפעול בעולם שהנהגתו תהי' ע"פ התורה, היינו. שישנה מציאות והנהגת (הליכות) העולם, ופעולת הלכות התורה היא שיהיו "הליכות עולם לו" (שלו, של הקב"ה), שהעולם יתנהג ע"פ רצונו של הקב"ה.

ותירה מזה, "אל תקרי הליכות אלא הלכות" — שפועלים בעולם שיהי' ניכר בו ועד שיכריז שכל מציאותו אינה ("אל תקרי הליכות") אלא בשביל קיום הלכות התורה, כי ע"י הקיום והלכות התורה במעשה בפועל (בעולם) ניתוסף העילוי ד"הליכות", שמתגלה כח הבלתי-גבול (הליכה) שלמעלה ממדידה והגבלה) שבהלכות התורה (שמצד עצמם הם כמדרידה והגבלה) שכחן לפעול גם בעולם.

ת. וביאור ב' הענינים שבהלכות התורה (שעל ידם נעשית הפעולה בעולם) — "הליכות עולם לו", "אל תקרי הליכות אלא הלכות" — בעבודת בני":

ידועי' שכללות בני" נחלקים לשני סוגים — זבולון וישכר: "זבולון בצאתך"⁵⁴, בעלי עסק, שעיקר עבודתם בעניני העולם — שזהו"ע ד"הליכות עולם (כפי שנעשים) לו" (כיון ש"כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו"⁵⁵); ו"ישכר באהליך"⁵⁶, יושבי אוהל, שעיקר עבודתם כלימוד התורה — שזהו"ע ד"אל תקרי הליכות אלא הלכות".

ושלימות העבודה היא כחיבור ב' אופני העבודה דזבולון וישכר: — שנוסף לכך שגם אצל זבולון צ"ל קביעות עתים לתורה⁵⁷, וגם אצל ישכר צ"ל התעסקות בעניני העולמי, הרי, גם בעבודת זבולון בעניני העולם ("הליכות עולם") צ"ל ניכר שכל מציאות העולם אינה אלא בשביל קיום הלכות התורה ("אל תקרי הליכות אלא הלכות"), וגם בעבודת ישכר כלימוד התורה ("הלכות") צ"ל ניכר העילוי שנעשה ע"י קיום הלכות התורה במציאות העולם ("הליכות עולם").

ט. ויש להביא דוגמא להעילוי שנעשה בהלכות התורה (ענינו של ישכר) ע"י "הליכות עולם" (ענינו של זבולון) — כפי שרואים במחוש שכתוצאה מהחידושים שנתחדשו בעניני העולם כדורות האחרונים ניתוספו ענינים חדשים (הלכות חדשות) בתורה (ע"י "תלמיד ותיק" שכדורות אלו)

53) ראה תניא אנהיך ס"ה (קט. א.) ובכ"מ.

54) ברכה לג. יח.

55) אבות פ"ב מ"ב מש"ו, ג. וראה רמב"ם ה"ל דעות ספ"ג. שו"ע אדה"ו אר"ח סקני"ו ס"ב.

56) נוסף על השותפות שכניהם, ש"זבולון... יצא למרקמטיא... ומשחכר ותתן לתוך פיו של ישכר הם יושבים ועוסקים בתורה... תורתו של ישכר על ידי זבולון היתה" (פרשיי ברכה שם).

— ולהעיר, שישנו אופן שישכר אינו זקוק לזבולון, כפי שמצינו אצל ר' אלעזר בן תרסום שהי' יושב ועוסק בתורה כל היום וכל הלילה, ואעפ"כ, הי' עשיר מופלג (יומא לה, ב).

57) כולל גם קביעות בזמנש (לקרי' ח"א ו. א. ועוד), ועד שנעשה אצלו באופן ד"תורתך קבע ומלאכתך עראי" (ראה לקרי' ח"ז ע' 347 ואילך. ושי"ן).

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

שלא היתה שקו"ט אודותם בדורות שלפנ"ז כל זמן שלא נתחדשה מציאות זו בעולם.⁵⁵

ולדוגמא (כנוגע לזבולון וישכר) - שזבולון ש"לחוף ימים ישכון" יוצא בספינות ומגיע לחצי כדור התחתון שבתחתון, כמו מדינת אוסטרליא, מתעוררים אצלו שאלות חדשות בהלכות התורה, כמו כנוגע לזמן שאלת גשמים (אם הולכים אחר בני ככל ככל תפוצות ישראל שבחז"ל, או לפי צורך המקום), וכיו"ב, וע"י פנייתו לישכר ע"ד פתרון שאלות אלו, מתחדשים ענינים חדשים בתורה - כפי שמצינו אריכות השקו"ט בשו"ת של גדולי ישראל⁵⁶ מהתחלת זמן החיישכות בני"ו כאוסטרליא שלא מצינו בספרים שלפנ"ז⁵⁷.

[וכל זה - מלבד כללות ה"חידוש" דהקמת כו"כ מוסדות תורה והפצת התורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, שנעשה כתוצאה מהחיישכות בני"ו כאוסטרליא, ולפנ"ז כחצי כדור התחתון בכללותו, במדינה זו, שזהו חידוש לגבי כללות הענין דמתן-תורה שהי' בחצי כדור העליון⁵⁸, כולל גם מתן-תורה דפנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות שהי' תחילה בחצי כדור העליון (בלויובאוויטש), ואילו בסוף⁵⁹, כדורנו זה, נעשה המקור לגילוי והפצת פנימיות התורה במדינה זו שבחצי כדור התחתון דוקא].

ועד"ז כנוגע להחידוש כדורנו זה שאדם יכול לטוס כחללית ולנחות על הירח, שאז מתעוררים שאלות חדשות בהלכה, ולדוגמא, איך יתנהג אדם שנמצא על הירח כנוגע ל"קידוש לבנה"⁶⁰? ...!

ולהוסיף, שע"פ האמור שכל מציאות העולם היא בשביל קיום הלכות התורה ("אל תקרי הליכות אלא הלכות"), מוכן, שכן הוא גם כנוגע להחידושים שבעולם, שהכוונה והתכלית בהם היא שעל ידם יתוספו ענינים חדשים (הלכות חדשות) בתורה⁶¹, ועי"ז נשלמת הכוונה הכללית שנתאווה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים⁶².

58 ואף שכלפי שמיא גליא, הרי, התורה לא כשמים היא, ולכן, לא נתגלו ענינים אלו בתורה אלא לאחר שנתחדשה המציאות כארץ.

59 ריחי מט. יג.

60 ראה לדוגמא - הנסמן בהתועדויות תשמ"ג ח"א ע' 389 ואילך. לקו"ש חכ"ב ע' 221

הערה 9.

61 ועפ"ז יש לפרש "שמח וזבולון בצאתך וישכר באהליך" - שיציאת זבולון פתלת הצינאח דיכרן מהמדינה ההגבלה של הענינים שנידונו בתורה עד עתה לשקרים בענינים חדשים.

62 ראה אגרות קודש אדמו"ר מהרי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. ושי"ג.

63 וסוף מעשה במחשבה תודלה (כנה לעיל הערה 47).

64 להעיר מהמסופר אודות הרה"ח ר' הלל מפאריטש שלא הי' ככתו לסבול שיעבוד הזמן וקידוש לבנה ללא אפשרות לקרש הלבנה (מפני היותה מכוסה בעבים), כפי שהתבטא מעם לאחר משך זמן עד שסו"ס נראתה הלבנה: מי יודע מה הי' קורה אילולי הי' זוכה לקרש הלבנה. ועפ"ז מתחזקת יותר השאלה האמורה - מה יעשה אדם שנמצא על הירח כמשך זמן קידוש הלבנה דחדש זה.

65 כולל גם ההוספה בהתפעלותו מגדלות הכורא - מה רבו מעשיך ה' ומה גדלו מעשיך ה'.

66 ראה גתוומא נשא טז. ועוד. תניא רפליז. וככ"מ.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

י. עפ"ז יש לבאר השייכות דהלכות התורה לענין הגאולה:
 כתיב "ציון כמשפט תפדה", ומפרש רבינו הזקן ש"כמשפט היינו
 הלכות" כהרגומו ע"פ פסי כמשפט הראשון כהלכתא קדמייתא, והיינו
 כמשארז"לוי אין הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות, הלכות פסוקות.
 ומהטעמים לזה - ע"פ האמור לעיל שכירור העולם בזמן הגלות
 (כשבני מפורזים ככל העולם כולו עד לפנה נדחת) נעשה ע"י הלכות
 התורה, ולכן, כשנשלמת העבודה דזמן הגלות בכירור העולם ע"י הלכות
 התורה, אזי נעשית הפדי" מן הגלות אל הגאולה.
 וענין זה שייך במיוחד לחג הסוכות - חג האסיף - שרומז על
 אסיפת כל ניצוצות הקדושה שבעניני העולם שנתבררו ע"י מעשינו
 ועבודתינו כל זמן משך הגלות, ואז נעשית אסיפת כל בני ממקומות
 פזורים ככל העולם לארצנו הקדושה.

ויומתק יותר שמחג הסוכות, חג האסיף, כאים (שמע"צ ו) שמחת
 תורה, שבו מסיימים כל התורה כולה ומתחילים מחדש - כי, בחג האסיף
 נשלם כבר כירור העולם שע"י הלכות התורה, ולאח"ז מתחיל ענין חדש
 בתורה שלמעלה מכירור העולם, שזהו"ע ד"תורה חדשה מאתי תצא"י
 (ודוגמתו גם בעולם - "שמים חדשים וארץ חדשה"י).

יא. ויש להוסיף, שענינו של חג האסיף בשייכות להגאולה (אסיפת
 כל עניני מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות ואסיפת כל בניי מכל
 המקומות שגלו בין האומות) מודגש ביותר בשנה זו"י:

נוסף על המעלה הכללית ד"הי' תהא"י שנת נפלאות"י ("פלא"
שלמעלה מנסי, ובתוספת נר"ן ("נפלא"), ובלשון רבים, "נפלאות"), שרומז

(67) ישע"י א. כז.

(68) לקי"ת ר"פ דברים.

(69) להעיר מהרמז ב"הליכות" ("א"ת הליכות אלא הלכות") - ע"ש ילכו מחיל אל חיל".
 שמוה באים ל"יראה אל אלקים בציון" (תהלים פד, ח), ענין הגאולה.

(70) וישב מ, יג.

(71) ראה לעיל הערה 14.

(72) ישע"י נא, ד. וק"ד סי"ג, ג.

(73) ישע"י סה, ז. סו, כב.

(74) נוסף לכך ששנה זו באה לאחרי המשך כמה שנים שיש בהם מעלה מיוחדת - החל משנת
 תשק"ח ותשק"ח, שנת הקהל, ולאח"ז שנת "תשמיט יריך", ולאח"ז שנת נסים, ולאח"ז שנת נפלאות
 אראנו.

(75) בהוי"תה תהא (ראה קידושין נח, א. ועוד).

(76) שהיתה גם בשנה החולפת, שנת נפלאות אראנו.

(77) ראה לקי"ש חס"ו ע' 368 הערה 16. וש"נ.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

על הנפלאות והגאולה האמיתית והשלימה, "כימי" צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" - ה"ה שנת נפלאות בה⁸⁰, שהנפלאות חודרות במציאותה של השנה (לא רק באופן של ראי' שהיא בדבר שמחך הימנו), שכוללת כל שינוי הזמנים האפשריים⁸¹, כללות הזמן, וכמילא גם כללות המקום, היינו, שכל עניני העולם (שגדרו זמן ומקום), כל פרטי הנבראים רדצ"מ, חרורים בענין הגאולה ("נפלאות"), כיון שנשלמה העבודה לגלות כהם כח הפועל כנפעל, ועד לגילוי כחי' "יחידו של עולם", כחינת היחידה שלמעלה, הקשורה ומתגלית ע"י כחינת היחידה שבישראל, משיח צדקנו⁸² (כולל גם יחידה הפרטית, ניצוץ משיח, שבכאו"א מישראל⁸³).

וכמרומו גם בהר"ת ד"נפלאות בנל", "בכל מכל כל"⁸⁴ - שהנפלאות הם בכל הענינים⁸⁵, שכולם חודרים בענין הגאולה.

ויומתק יותר ע"פ הרמז ש"בכל מכל כל" בגימטריא "קבץ" - "קבץ גליותנו .. מארבע כנפות הארץ לארצנו" - כיון שכבר נשלמו מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות בקיבוץ ואסיפת כל עניני העולם לנקודת האחרות דיחידו של עולם.

ובפרט לאחר שכבר עברו "שתי שבתות" בשנה זו, אשר, שמירת "שתי שבתות כהלכתן"⁸⁶ קשורה עם הגאולה⁸⁷, ונמצאים ב"חג האסיף"⁸⁸ - ה"ז הזמן הכי מסוגל לאסיפת כל עניני מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות ואסיפת כל בני" מכל המקומות שגלו בין האומות, לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש ולבית המקדש (שבו נמצאת ה"אבן שתי" ש"ממנה הושטת העולם"), כגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

78 "כימי" - ככ"ף הרמזין למעליותא, כ"י, לעתיד לבוא היו "נפלאות" בערך ליי"ם (ראה אותה נ"ך עה"פ ע' תפרו. ושינו), ועד שהזכרת יצ"ם לעתיד לבוא תהי' בדרך של כלכו (כרכות יב, סע"ב).

79 מיכה ז, טו.

80 ובפרטיות יותר: (נפלאות) בה כו בס - כהגוסה ג' התפלוח דיום השבת (ד"עוהו כה"י יעוהו כו", ד"עוהו כס"), כנגד ג' החלוקות כעשר ספריות, וכנגד ג' הענינים דמלכות זכרות ושופרות (ראה המשך תרס"ו ע' תקלו ואילך) - שכוללים כל הדרגות כלם.

81 ראה עבודת הקודש ח"ד פי"ט, ועוד.

82 רמ"ז לחז"ג מ, ב, ולחז"ג רס, ב, ועוד.

83 ראה מאור עינים ס"פ פינחס, לקריש ח"ב ע' 599, 692 בהערה, ועוד.

84 ראה ב"ב טו, סע"ב ואילך.

85 נוסף לכך שאות בי"ת היא אות השימוש לכל הענינים כלם.

86 ראה ח"י תת"ס לכ"ב שם.

87 כהלכתן דייקא - הדגשת מעלת הלכות התורה, שעל ידן נעשה כיוור העולם, כגיל בארוכה.

88 שבת קיח, ב.

89 ולהעיר, שכשנה זו מתחיל חג האסיף (כי ימים ראשונים דיו"ט) כיום כ' וי', כמו ר"ה, כהסימן "סח בנ המלך" (שמחלקים הפרשיות וצבים וילך לשתיים) - שבוה מודגש גמר ושלמות העבודה, כגיל בארוכה (ראה קונטרס משיחות ש"פ וצבים תנשא"א, יום כ' דר"ה וש"פ וילך תשנ"ב).

יב. ע"פ האמור לעיל שחג האסיף רומז על כללות עבודתם של ישראל בבירור העולם — יש לכאר הקשר והשייכות לענין האושפיזין: ידוע שבשבעת ימי הסוכות⁹⁵ באים שבעה אושפיזין (אורחים) — הן האושפיזין שנזכרו בזהר"ג: אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד, והן האושפיזין החסידיים שנתגלו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו"י: הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצ"צ, אדמו"ר מהר"ש, ואדמו"ר מהורש"כ⁹⁶.

ומהענינים כזה:

אמרו חז"לי "אורח (שזהו"ע האושפיזין שפירושו אורחים) מברך (ברכת המזון) כדי שיכרך לבעל הבית" — שרומזו על פעולת ההמשכה ("יכרך". ברכה מלשון המשכה⁹⁷) וההתגלות של הקב"ה בעולם כאופן שניכר שהוא "נעל הבית", שזהו כללות הענין דעשיית זירה לו ית' בתחתונים.

ונסוף לזה, "אורח" הוא גם מלשון "דרך", ו"אורחים" לשון רבים, ב' דרכים (מיעוט רבים שנים"י) — שמורה על ב' הדרכים (בכללות) שעל ידם נעשה הקב"ה בעה"ב בעולם: הדרך שבה הולכים מלמעלה למטה (המשכת אלקות בעולם), והדרך שבה הולכים מלמטה למעלה (העלאת העולם לאלקות)⁹⁸.

זהו ענינם של שבעת האושפיזין שבתג האסיף — שהם מורי-הדרך לכל בניי ("יורו משפטין ליעקב ותורתך לישראל"י) כיצד לפעול המשכת והתגלות הקב"ה בתור "בעל הבית" של כל העולם, בב' הדרכים (הכלליים) דהמשכה מלמעלה למטה והעלאת מלמטה למעלה, שזוהי כללות עבודתם של ישראל בבירור העולם (תוכנו של חג האסיף).

90) ההמשך לזה בשמיני-עצרת, אלא שאז נעשים כאופן של בעלי-ביתם, כדלקמן במניס.
91) יש נוהגים לומר הנוסח והזמנת האושפיזין: "יעל כר" האושפיזין דיום זה, ויעמי כר" שאר האושפיזין, אבל בחב"ד אין נוהגים כן, כי אם במחשבה כ"י.

92) ח"ג קג, ב ואלך, ועוד. — ולהעיר מהשינויים בזהר כנוגע למנין וסוד האושפיזין, וראלו ואלו דברי אלקים חיים", גם כנוגע לפרעל (ראה מעייני הישועה ע' 71 ואלך).

93) וכאופן ד"מראה באצבעו ואמר זה": כאן ישב הבעש"ט, כאן ישב המגיד וכו' (שיחת ליל א' דתג הסוכות תרצ"ז ותש"ג). — ולהעיר, שהשימוש בלשון עבר ("ישב") הוא כנוגע להסיווד לאחרי זמן, אבל, בעמדת כללות דתג הסוכות, הזמן שבו באים האושפיזין, ה"ז בלשון הווה ("ישב")!

94) יש לומר כאופן אחר — שכל האושפיזין החסידיים הם נשיאי חב"ד, היינו, שהאושפיזין הראשון הוא אדמו"ר הזקן וכו' (ודאה לקמן סי"ט).

95) ברכות טו, א.

96) ראה תרי"א מקץ לו, ג, ובכ"ט.

97) נסמן בלקי"ש חכ"א ע' 111 הערה 21.

98) ראה ביאורו לארהאמ"צ וישלח יט, ב ואלך (ודאה גם לעיל סי"ו).

ומזה מובן שענינים של האושפיזין נמשך גם לאחרי חג הסוכות¹⁰⁰ (בשמיני-עצרת), אלא שאז אינם "אורחים" אלא "בעלי-בתים", כי, ע"י פעולת האושפיזין בהמשכת וגילוי בעלותו של הקב"ה בעולם כפי שנעשית בשבעת ימי הסוכות (ובהוספה מיום ליום) בתור "אורחים" (אושפיזין). כאים (בסיומו של חג האסיף) לגמר ושלימות העבודה, שאז ניכרת פעולתם בהתגלות בעלותו של הקב"ה בעולם בתור "בעלי-בתים".

ועפ"ז תומתק השייכות של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לשמע"צ (בהמשך לשבעת האושפיזין דחג הסוכות, אבל, לא בתור אושפיז, אלא בתור בעה"ב) — כי, להיותו הנשיא של הרור (האחרון לגלות דור) הראשון לגאולה, לאחרי גמר ושלימות מעשינו ועבודתינו בבירור העולם, ה"ה שייך לשמע"צ שלאחרי חג האסיף שרומז על גמר ושלימות כללות העבודה דבירור העולם, ואז באה הגאולה האמיתית והשלימה שמרומזת ב"שמיני-עצרת", כידועישי שהגאולה שייכת למספר שמונה, ונוסף לזה, "שמיני" הוא גם מלשון שומן ו"עסענץ"¹⁰², שרומז על התגלות התמצית ("עסענץ") דכל עניני העולם, שכל מציאותם היא אלקות.

יג. ולתוספת ביאור ענינם של האושפיזין כשייכות לעבודת כאו"א מִיִּשְׂרָאֵל:

מהענינים העיקריים דהכנסת וכיבוד אורחים ("גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני השכינה"¹⁰¹), שבעה"כ מראה שהוא מעריך ומייקר ביותר את האורח, ע"י השתדלותו (של בעה"ב) להדמות אליו (לאורח). ועד"ז בנדור"ד, שכאו"א מִיִּשְׂרָאֵל צריך להשתדל להדמות אל האושפיזין — האבות, נשיאי ישראל, אדמו"רים — ע"י ההליכה בדרכיהם ואורחותיהם, ו"זכות אבות מסייעתם"¹⁰⁴.

ולהעיר:

מצינו כרשימותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע לתולדותיו של הצמח-צדק (דור השלישי של נשיאי חב"ד, "בתלת זימני הוי חזקה"),

99) ברכה לג, ז"ד.

100) לא כמו אורחים שכאים להתארח לזמן מסוים, ולאח"ז מסתיים זמן האירוח.

101) ראה ערכין יג, ב. ועוד.

102) כן הוא ("עסענץ", בלשון אידיש) ככמה מאמרי חסידות (ארה"ת בלק ע' תתקכו. ועוד)

— כלשון אמירתם, כמ"ש כתניא אנה"ק (סכ"ה) ש"הבעש"ט זיל היי אומר ד"ת בל"א ולא בל"ה"ק, אף שכתיבתם בל"ה"ק.

103) שבת קכז, א. ושי"ג.

104) לשון חו"ל — אבות פ"ב מ"ב. ועוד.

*) ר"ת זה יש לפרשו: "בלשון אידיש", ולא "בלשון אשכנז" — שבה מודגש הפיכת לשון זו ללשון יהודית ("אידיש") השייכת ליהודים ("אידין"), ולא כפי שנקראת לפניו בשם "שארנאן". שפירושו לשון טפילה ללשון אחרת.

ש(כמה מהם) נקראים כתואר "אדמו"ר"¹⁰⁵. וענין זה מהוה נתינת-כח לכאו"א מאתנו, בתוככי כלל ישראל, ליקח לעצמו ה"רחבות" וה"התפשטות" שבתואר "אדמו"ר"!

— כשאומרים ביטוי כזה "ווערט מען דאך פאָרציטערט".... הרי מצינו דוגמתו פלא הכי גדול בכל יו"ט¹⁰⁶, בעת פתיחת הארון¹⁰⁷ (וכשחל בחול¹⁰⁸ — לאחר ההקדמה דאמירת י"ג מדות הרחמים¹⁰⁹ שאינן חוזרות ריקם¹¹⁰), שכאו"א מישראל חבקש על עצמו: "ויתקיים בנו מקרא שכתוב¹¹¹ ונחה עליו רוח ה' וגו'" — פסוק שמתאר גודל מעלתו של משיח צדקנו!... וכיון שכן, לא יפלא כ"כ האמור שכאו"א מישראל יכול וצריך להשתדל להדמות להאושפיזין.

וההתדמות להאושפיזין צ"ל גם (ולכל לראש) בכללות הענין ד"אושפיזין" שפירושו אורחים — שכאו"א מישראל צריך לידע ולהרגיש שנמצא בעולם רק כמו "אורח" (שהעולם אינו מקומו האמיתי, להיותו "חלק אלקה ממעל ממש"¹¹², "ישראל וקוב"ה כולא חד"¹¹³), ותפקידו לגלות את ה"דרך" ("אורח" מלשון דרך) להמשכת וגילוי אלקות בעולם והעלאת העולם לאלקות ע"י כללות עבודתו בקיום התו"מ¹¹⁴, וכאמור, "אורח... מברך לבעל הבית", שממשיך ומגלה בעלותו של הקב"ה בעולם, ובעה"כ נותן ל"אורח" (כאו"א מבני) כל צרכיו ומשמש אותו כו', ועד שנעשה במעמד ומצב של "בן הסמוך על שולחן אביו"¹¹⁵, כפי שיתגלה בפועל בהגאולה האמיתית והשלימה.

*

105 ראה "שלשלת היחס וראשי פריקים מתולדות בית רבינו" — "היום יום" לחתלתו.
 106 ובנוד"ד — בהתחלת חג הסוכות ובסימו בשמע"צ, וכו"ל — כשני ימים ראשונים רחג הסוכות, ושני ימים אחרונים, שמע"צ ושמח"ת.
 107 וכיון שצריכים להזהר שלא לעכב את הספר-תורה מלקרות בה (שע"י הקריאה ניתוסף עליו כהס"ת), הרי מובן שאין להאריך בשהות זמן אא"כ בענין נעלה ביותר.
 108 שאו צריכים "איבערוקומען" ולמלא ולהשלים כמה ענינים (משא"כ בשבת).
 109 להעיר, שאף שענינם לבטל כל מדידה והגבלה, כולל גם מדידה והגבלה וקדושה, להיותם למעלה מכל מדידה והגבלה, עד לעצמות ומהות, מ"מ, נקראים בשם "מרות". מרה והגבלה — שיש בהם כ" המעלות (למעלה ממדה ומדה) גם יחד, כמו בעצמותו ית', שכשם שיש לו כח בכלי גבול כך יש לו כח בגבול (ואורכה — עיקר החידוש הוא בכח הגבול).
 דוגמתו ביטוי — שלאחר כל ההפלאות שבו, כולל ובמיוחד אמירת י"ג מדות בעת פתיחת הארון, צ"ל שמחת יו"ט ע"י סעודה גשמית, כשר שמן ויין ישן. רש לקשר זה עם הסעודה דליתן ושור הכר שתי"ה בהגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש — שהעלויים הכי נעלים והגאולה קשורים עם סעודה גשמית.

110 ר"ה י"ז, ב.

111 ישע"י י"א, ב.

112 תניא רס"ב.

113 ראה זח"ג עג, א.

114 ראה ברכות ג, סע"א.

יד. נוסף על ענינים הכללי של האושפיזין, יש לכאר גם ענינם הפרטי של כל אחד מהאושפיזין (האושפיזא העיקרי של אחד משבעת ימי הסוכות, שכיום זה "מגלו גובר"י), כפי שכאים בהמשך ובהוספה זה לזה, עד לסיומו של חג האסיף, גמר ושלימות כללות מעשינו ועבודתינו, ככחם ובהשפעתם והוראת דרכם של האושפיזין.

ובהקדמה — שכבר דובר בארוכה אודות ענינים אלו בשנים שלפניו. וכבר נדפסו הדברים, ובתוספת ציוני מראי-מקומות¹¹¹, כך שיכולים לעיין בפנים, ואותיות מחכימות¹¹², ובפרט שישנה כבר השלימות דארבעים שנה, ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמורע"י¹¹³, ולכן אין צורך באריכות הדברים, אלא מספיק גם הדיבור בקיצור וברמז, ו"תן לחכם ויחכם עוד"י¹¹⁴.

וכודאי שכל אחד ימסור את הדברים הנאמרים עתה בשמחת בית השואבה גם לאלה (החל מבני ביתו שמאזה סיבה שתהי' אינם נמצאים כאן) שלא (השתתפו עדיין בשמחת בית השואבה, או שהשתתפו בשמחת בית השואבה במק"א שבו לא) שמעו דברים אלה, ובתוספת ביאור והסבר, והעיקר, שעיי' יתוסף יותר בכל עניני שמחת בית השואבה. טו. האושפיזא הראשון — אברהם אבינו:

אברהם אבינו הוא הראשון ("אחד הי' אברהם"יג) שהתחיל ופתח את הדרך להמשיך ולגלות אלקות בעולם גם ע"י ראיות והוכחות מהעולם עצמו — כמ"ש הרמב"ם יג' "כיון שנגמל איתן זה התחיל לשוטט בדעתו... היאך אפשר שיהי' הגלגל הזה נוהג תמיד ולא יהי' לו מנהיג ומי יסבב אותו וכו' עד שהשיג דרך האמת והכי' קו הצדק מתכונתו הנכונה וידע שיש שם

111 לשון חז"ל (ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובה"ע) בנוגע ליזם הולדת. — תנין זה הוא (לא רק בזמן הסעודה במוכה, אלא גם) במשך כל היזם, כזיזם הולדת, שאף שהלידה היא במשך זמן מסוים ביום, פ"ט, התנבחות המזל היא (לא רק בזיזם הלידה, אלא) בכל היזם. ומדומה גם בהענין דהכנסת אורחים (אושפיזין) נופא — שנוסף על החיוב להאכילם ולהשקותם כר בשעה שמתארחים בביתו, נמשך החיוב גם לאחר שידעוים מביתו, במצות לוי' (ראה רמב"ם הל' אבל רע"ד).

112 כספרי התורה (ח"א) תשמ"ב תש"א, ובספר "מעייני הישועה" (קה"ת תשמ"ח), ובהשלמות כשנים שלאחריו.

113 ראה של"ה בספ' שכונות שלו (קצא, ב), מגדל עזר הל' אישות פ"ד הי"ט. סה"ט תש"א ע' 17.

118 תבוא כט, ג.

119 משלי ט, ט.

120 יחזקאל לג, כד.

121 הל' ע"ז פ"א ה"ג.

122 לך לך ח, ה ובפרש"י.

110 ועד שברוך כלל לא מצינו שייצונו שעת הלידה (מלבד אצל יחידים מנולה, כמו הרמב"ם (טה"ד) ד"א ותשכ"ח).

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

אלקה אחד והוא מנהיג הגלגל והוא ברא הכל . . . והתחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לזכר העולם ולהודיעם שיש שם אלקה אחד לכל העולם כו"ו, וכמרומו גם בשמו - "ולא יקרא עוד את שמך אברהם והי' שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך", "אב לכל העולם"121.

ומאברהם נמשך הכח (עי"ז ש"הודיעונו ליצחק בנו . . . ויצחק הודיע ליעקב . . . ויעקב אבינו למד בניו כולם"122) לכאור"א מישראל - "גוי אחד בארץ"123, כמו ש"אחד הי' אברהם", ויש בו כחינת "איתן"124 - להמשיך ולגלות אלקות בעולם.

ועד"ז בנוגע לאושפיזא החסדי - הבעש"ט - שהוא הראשון שהתחיל ופתח את הדרך דהתגלות תורת החסידות הכללית, שכוללת גם ההמשך בהתגלות תורת חסידות חב"ד, שעל ידה ניתוסף עוד יותר בהמשכת וגילוי אלקות בעולם, שיהי' ניכר בעולם שנתהוה מאין ואפס ממש בכח העצמות125, ועד שיש הנברא נעשה חד עם יש האמיתי126, כפי שיתגלה כפועל לעתיד לבוא, כש"הי' ימלוך לעולם ועד"127, "והי' ה' למלך על כל הארץ כיום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד"128.

יש להוסיף הקשר והשייכות דהאושפיזין להגאולה:

אברהם אבינו - כמאמר129 "ברוך שומר הבטחתו לישראל . . . שהקב"ה חישב את הקץ לעשות כמה שאמר לאברהם אבינו כברית בין הבתרים", וכידוע פירוש כ"ק מו"ח אדמו"רינו, שמצד גודל הנח"ד שנעשה למעלה מעבודתם של בניי בזמן הגלות, הי' יכול להיות ענין זה בלי קץ

121) ולהעיר, שאברהם יצחק ויעקב נקראים "אבות" (אין קורין אבות אלא לשלשה"ו (ברכות טו, ב)), "שכחינת האבות היא ירושה לבניהם אחריהם ככל דור ודור", "שתמיד יש כחינה זו בכל זמן בכל אדם", משא"כ "שאר כחינות ומעלה הצדיקים כגון השבטים ראובן שמעון לוי . . . יש לך אדם שאין בו כלל כחי ומדרגות אלו" (תוי"א ר"פ וזרא), לפי שכאור"א מישראל מתייחס לשכט אחד**.

122) שמואל"ב ז, כג.

123) ראה לקו"ת ר"פ ראה, ובכ"מ.

124) ראה לעיל הערה 19.

125) ראה ביאה"ו לאדהאמ"צ בשלח מג, ג, ובכ"מ.

126) בשלח טו, יח.

127) כפי שאמרנו זה עתה בסיום תפלת ערבית.

128) נוסח הגש"פ.

129) סה"מ תש"ח ע' 151.

* להעיר מהשייכות דחספר שלשה לוי"ט - שלש רגלים (כנגד ג' אבות), ובחג הסוכות נצטוו - שלש שמחות כתיב בחגי.

** וגם בזמן הזה (לאחר החורבן) נשמר היחוס לשבטים אצל כו"כ משפחות בישראל שאומרים שיש בידם 99 יוחסין, ובפרט אצל שבט לוי (כהנים ולויים) שיחוסם נוגע לדינא גם בזמן הזה.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

וגבול, וזהו השבח וההילול שהקב"ה חישוב את הקץ לעשות שיהי' קץ וגבול לעבודה דומן הגלות.

והבעש"ט - שענין זה גופא נעשה "אויף א בעל-שם'סקער אופן", למעלה מחשבונות, כולל גם חשבון הקץ, אלא תיכף ומיד ממש מתקיימת הכטחת הגאולה, ולא עוד אלא שהנפלאות דהגאולה אינם בגדר של נס כיון שנעשים הנהגה רגילה, "א בעל-שם'סקע הנהגה".

טז. האושפיזא השני - יצחק אבינו:

אע"פ שגולה מעלת אברהם אבינו להיותו ראשון לאבות (גם יצחק), מ"מ, יש גם מעלה ביצחק לגבי אברהם. וכמרומו גם בלשון הכתוביני "אלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק", שנוסף על הדגשת מעלת אברהם ש"הוליד את יצחק", מודגשת גם מעלת יצחק כפי שקודם לאברהם, "יצחק (תחילה ואח"כ מוסיף) בן אברהם", וכמארז"ליני "יפה כח הבן מכח האב"יני.

ומהענינים כזה"יני - שלידת יצחק כשלעצמה (לפני התחלת עבודתו) היתה באופן של נס גלוי ומפורסם לכל"יני שעל ידו נעשה גילוי אלקות בעולם (שינוי הנהגת הטבע), כדברי שרה: "צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי... מי מלל לאברהם (לשון שכח וחשיכות... ראו מה הוא ומי הוא שומר הבטחתו הקב"ה מבטיח ועושה)... כי ילדתי בן לזקוניו"יני, ולא עוד אלא שכהמשך לזה הי' הנס ש"הניקה בנים שרה", "כיום המשחה הביאו השרות את בניהן עמהן והניקה אותם"יני

[ולהעיר, שמלבד הפעולה דראיית הנס ש"הניקה בנים שרה" לעיני כל השרות, ישנה גם הפעולה שע"י הנקת הבנים כשלעצמה, דכיון שהחלב בא מהדם ("דם נעכר ונעשה חלב"יני) ש"הוא הנפש"יני, הרי, כשבני השרות ינקו מחלבה של שרה, קיבלו השפעה מנפשה של שרה"יני, וכודאי שהשפעה זו פעלה בהם שינוי לטובה].

(132) ר"פ תולדות.

(133) שבתות מח, סע"א. וש"נ.

(134) להעיר מהפירוש שמעלת הבן ("יפה כח הבן") באה "מכח האב" (ראה לקי"ש הכ"ג ע' 222. וש"נ), אבל, לכל לראש ישנו הפירוש הפשוט שכח הבן יפה יותר מכח האב.

(135) נוסף על המעלה ד"שלה חמימה", שלכן הי' כל ימיו בארץ ישראל, ולא יצא לתחן לארץ (כ"ד פס"ד, ג, ועוד) - כמבאר בארוכה בשנים שלפני"י.

(136) להעיר ממאז"ל ש"כחצות היום נולד נאמר כאן מוצד ונאמר להלן כבוא השמש מוצד צאתך ממצרים" (כ"ד פנ"ג, ו) - כדי להרגיש יותר פירוטו הדבר, כביצ"מ שהייתה "בעצם היום הזה" (בא יב, מא. פרש"י האזינו לב, מח).

(137) ר"א כא, ר"ז ובפרש"י.

(138) שם, ז ובפרש"י.

(139) כבודות ז, ב.

(140) פ' ראה יב, כג.

(141) ובמילא גם מנפשו של אברהם, מצד האחדות דאברהם ושרה כחור איש ואשה שנעשים "לכשר אחד", כולל גם לנפש אחת.

מעייני הישועה – ה'תשנ"ב

ולהוסיף, שענין זה נוגע במיוחד לשנה זו, "הי' תהא שנת נפלאות בה" – שנפלאות השנה (נפלאות כה) כאים בגלוי ובפירסום לעיני כל העמים, ועד שגם הם רואים ככל דבר שבעולם (ועאכו"כ במציאותם של ישראל¹⁴¹) הנפלאות דהקב"ה, "לעושה נפלאות גדולות לכבודו"¹⁴², ועי"ז נעשה מעמד ומצב של שמחה בעולם¹⁴³ – "כל השומע יצחק לי", "רכ שחוק הי' בעולם"¹⁴⁴, כמודגש במיוחד בשמחת בית השואבה (ובפרט כלילה השני של סוכות¹⁴⁵ שהאושפיזא שלו הוא יצחק, ע"ש השחוק והשמחה) שנמשכת ופועלת גם אצל אומות העולם.

ז. האושפיזא השלישי – יעקב אבינו:

ענינו של יעקב אבינו הוא תורה, כמ"ש "ויקם עדות כיעקב ותורה שם בישראל".

ולהעיר, שיעקב הוא השלישי שבאבות (וקשור במיוחד עם חג הסוכות, הרגל השלישי¹⁴⁶ (שכתוב בו שלש שמחות), ובהדגשה יתירה ביום השלישי דחג הסוכות, שהאושפיזא הוא יעקב), וגם התורה (ענינו של יעקב) היא "אוריין תליתאי"¹⁴⁷.

ועפ"ז יומתק ש"יעקב אבינו למד בניו כולם והכדיל לוי ומינהו ראש והושיבו בישיבה ללמד דרך השם ולשמור מצות אברהם, וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממונה אחר ממונה כדי שלא תשכח הלימוד¹⁴⁸ – לוי דייקא, השלישי שבשכטים.

142) ע"ד מארז"ל (טואר"ח סו"ס תקמא) "כי מי גיר גדול וגו'... איזו אומה כאומה זו שידעת אוי" של אלקי" מ"י מנהיגו דיניו. שמנהגו של עולם אדם שיש לו רין כו' אבל ישראל אינן כן לובשים לבנים ומתעטפים לבנים... ואוכלין ושותין ושמים בריה לפי שידעין שהקב"ה יעשה להם נס".

143) תהלים קל"ד, וראה נרה לא, א.

144) נוסף על השמחה ד'ישראל ככל עניני עבודת ה', ש"השמחה שישמה אדם בעשיית המצוה ובאהבת הא-ל¹⁴⁵ שצוה בהן עבודה גדולה היא" (רמב"ם סוף הל' לולב), ולא עוד אלא שאפילו בימים הנוראים שבהם צ"ל ענין השמחה באופן ר"יגילו בירדה" (ראה לקי"ת נצבים מז, א ואילך, ובכ"מ), מצינו הדגשה מיוחדת בנוגע ליצחק (שענינו שמחה) – שכעת התקיעות¹⁴⁶ יעקב ואברהם "אחידין תרוייהו כ"י כ'יצחק" (זח"ג ק, רע"א), אברהם מימין ויעקב משמאל ובאמצע יצחק.

145) וראה כא, ו ובפרט¹⁴⁷.

146) ולהעיר, שבקיעות שנה זו חל יום שני לסוכות ביזם השלישי כשבת, שהוכפל בו כי טוב לשמים וטוב לכריות (ראה אה"ת בראשית לג, ב, ועוד) – שבוה מודגשת יותר מפולת השמחה (נוסף על השמחה דבני"ג גם) ככל העולם (כריות).

147) לענין כל תאמר – ג' רגלים כסדרן וחג המצות תחילה (כנ"ל הערה 134).

148) שבת פ"א, א.

(*) ובפרטיות: השמחה – ענינו של יצחק, והאהבה – ענינו של אברהם שקרא הקב"ה אותו נטב"ט סוף הלכות תשובה.

(**) ענין הכי יעקב בעבודת ה' – "תמליכוני עליכם.. כשופר" (ר"ה טז, טע"א ושי"ג), שהוא השורש לכללות העבודה דקיום התנו"צ, כמארז"ל "קבלו מלכותי ואח"כ אגזור עליכם ניריות" (מכילתא יתרו כ, ב, ועוד), – ויש לומר, שהתחלת הענין ד"אגזור עליכם ניריות" (מצוות התורה) הוא באמירת פסוקי התורה בתפלת מוסף דר"ח בהמשך ובסמיכות להתקיעות.

והענין בזה — שלאחרי פתיחת הדרך להמשכת אלקות בעולם ע"י אברהם, ומעלתו של יצחק שלידתו כשלעצמה היתה גילוי אלקות בעולם, באה עבודתו של יעקב — כללות בני"י — בהמשכת אלקות בעולם בפועל ע"י התורה, שהיא "תרומתו של עולם", כידוע¹⁴⁹ ש"תרומה" אותיות תורה מ¹⁵⁰ (תורה שניתנה למ' יום), שעל ידה נעשית הרמה (תרומה מלשון הרמה) בכל העולם (ביורד העולם), שנרגש בו שכריאתו בשביל התורה שנקראת ראשית¹⁵¹ (ובשביל ישראל שנקראו ראשית¹⁵², כידוע¹⁵³ שגם ישראל נקראים בשם תרומה¹⁵⁴).

יח. האושפיזא הרביעי — משה רבינו:

ענינו של משה רבינו — שעל ידו ה"י מתן-תורה¹⁵⁵, "משה קיבל תורה מסיני ומסרה כו"¹⁵⁶, כולל גם כל הענינים שנתחדשו בתורה במשך כל הדורות, כמארז"ל¹⁵⁷ "כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתן למשה מסיני", שגם ענינים אלו הם בכלל "משה קיבל תורה מסיני", ואדרבה, עיקר החידוש ב"משה קיבל תורה מסיני" הוא (לא בנוגע לענינים שנתגלו כבר בזמנו של משה, אלא) בנוגע לענינים שעתידיים להתחדש לאח"כ שגם אותם קיבל משה מסיני.

[וההסברה בזה¹⁵⁸ — דלכאורה אינו מובן: כיון שענין זה ניתן כבר למשה מסיני, למה נחשב לחידושו של תלמיד ותיק — שהנתינה למשה רבינו היא באופן של כללי¹⁵⁹, וחידושו של התלמיד ותיק הוא שמוציא ומפרט ומגלה את הפרטים].

ולהוסיף, שהחידושים בתורה הם ענין עיקרי אצל משה רבינו:

החידוש בתורה נעשה ע"י הפלפול בקושיות ופירוקים לירד לעומק הסברות וטעמי ההלכות להכין דבר מתוך דבר, שע"י יתחדשו חידושי

149 זח"ג קט"א.

150 ובאופן שנעשים חיבה אחת, ועד כדי כך, שמקומה של האות מ' הוא נאחזע התיבה.

151 משלי ח, כב.

152 ירמ' ב, ג.

153 ראה ספר הליקוטים (רא"ח להצ"צ) ערך תרומה ע' שלו ואילך, וש"נ.

154 ולהעיר ממארח"ל ש"אדה"ר חלה טהורה לעולם ה"י, דכתיב ויצר ה' אלקים את האדם עפר מן הארמה" (ירושלמי שבת פ"ב ה"ו), "ואיש תרומות יהרסנה זה אדה"ר שה"י נמר חלתו של עולם ונקראת חלה תרומה, שנאמר ראשית עריסותיכם" (ב"ר רפי"ד), ועד"ו בכא"א מ"שאל ל"הוא כמו אדה"ר (ראה סנהדרין לו, סע"א).

155 דאף ש"קיימו האבות כל התורה כולה עד שלא ניתנה" (ז"מא כח, ב, וש"נ), הרי, כמתן תורה ניתוסף עילוי שלא בערך, כידוע.

156 אבות רפ"א.

157 ראה מגילה יט, ב, הנסמן בלק"ש ח"ט ע' 252.

158 ראה לק"ש שם ע' 253, וש"נ.

159 ועד — כלל דכלל, ולמעלה מזה, ועד למעלה מכללות ופרטות, ואעפ"כ ה"ו נכלל ב"משה קיבל תורה מסיני".

הלכות רבות¹⁶⁰. וענין זה מודגש ביותר אצל משה רבינו — כמארז"ל¹⁶¹ שפלפולא דאורייתא ניתן לחשה רבינו, אלא שנהג בה טובת עין ותנהג לישראל, ועזינגי¹⁶² טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל". היינו, שפלפול התורה הוא "לחמו" של משה רבינו.

וכיון שנתנה לישראל, נעשה חיוב על כאור"א מישראל לפלפל ולחדש בתורה, "לאפשא לה"¹⁶³, שאינו יכול להסתפק בלימוד עניני התורה שכבר נתגלו, אלא צריך להוסיף ולפלפל ולחדש בתורה¹⁶⁴ ונגם לאחר שחידש בתורה ביום זה, וג"פ ביום, צריך להוסיף ולחדש עוד יותר במשך היום, כיון שבכל רגע ורגע שישנו החיוב ולימוד התורה ישנו החיוב לחדש בתורה, ועד כדי כך, שכאשר ביכלתו לפלפל ולחדש בתורה ואינו מחדש אלא חחר על עניני התורה שכבר נתגלו, ה"ז בבחינת "כיטול תורה" (בערך וכיחס להחידוש בתורה), כמובן ממארז"ל¹⁶⁵ "מבטלין תלמוד תורה וכאין לשמוע מקרא מגילה", דאף ש"מקרא מגילה" הוא לימוד התורה¹⁶⁶, ה"ז נחשב ל"כיטול תורה" ביחס להלימוד באופן של פלפול וחידוש בתורה¹⁶⁷.

ועוד והוא העיקר — שע"י החידוש בתורה זוכים לחידוש האמיתי בתורה לעתיד לבוא, "תורה חדשה מאתי תצא" (ועי"ז גם החידוש בעולם — "השמים החדשים והארץ החדשה"), בגאולה¹⁶⁸ האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו¹⁶⁹.

יט. ועד"ז בנוגע לאושפיזא החסידי:

האושפיזא הרביעי הוא אדמו"ר מהר"ש, נשיא הרביעי דחב"ד, שענינו "לכתחילה אריבער"¹⁷⁰. וכאשר מונים באושפיזין גם את הבעש"ט והמגיד, אזי האושפיזא הרביעי הוא אדמו"ר האמצעי, שענינו "רחוכות

160 ראה ה"ל ת"ח לאדה"ז פ"ב ה"ב. ועוד.

161 נדרים לח, א.

162 משלי כב, ט.

163 זח"א יב, ב. וראה תרי"א מקץ לט, ד. ה"ל ת"ח לאדה"ז שם. וש"נ.

164 ולדוגמא בנוגע ללימוד הלכות התג — שאף שלמד כבר הלכות סוכות בשנים שלפניו (וכיון שדיכתו הקבי"ה באריכות ימים, למד כבר הלכות אלו עשרות פעמים), חחר ולמד עוה"ס בחר עין והעמקה, ועד שמגלה ענינים חדשים בהלכות אלו.

165 מגילה ג, א. רמב"ם ריש ה"ל מגילה. טרשו"ע ארי"ה סתרפ"ז ס"ב.

166 ולא עוד אלא שהלימוד הוא בענין נעלה כיותר — הגאולה דפורים. שכאה ע"י נסים גדולים, ועד לנס שכא בהתלכשות כלבושי הטבע שיש בו עילוי לגבי נס שלמעלה מדרך הטבע לגמרי (ראה תרי"א מג"א צג, א ואל"ך. ובכ"ס).

167 ראה התעודות תשמ"ז ח"ב ע' 235 ואל"ך. וש"נ.

168 להעיר ממארז"ל (אבות פ"ו מ"ז) "כל האומר דבר כשם אומר (חידוש דהאומר) מביא גאולה לעולם".

169 ולא כמו הגאולה דפורים שהיא באופן ש"אכתי עבדי אשורוש אגן" (מגילה יד, א), ואפילו מרדכי ה"י רק "ששנו למלך אשורוש" (אסתר כטפ"ה).

170 ראה אגרות קודש אדמו"ר מהרי"צ ח"א ע' תר"ח.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

הנהר"וי, שכן, ההכנה וההשגה בהרחבת הביאור במאמרי החסידות שלו היא כנקל וכמהירות יותר מאשר במאמרי החסידות של אדמו"ר הזקן (שהם בדוגמת תושב"כניו ביחס למאמרי החסידות של אדמו"ר האמצעי).

וענין זה שייך במיוחד לפלפולא דאורייתא (ענינו של משה רבינו, "לחמו") - כי, סדר ודרך הלימוד דפלפולא דאורייתא הוא באופן שכלל שמפלפלים בעומק הענין רוצים להחעמק ולפלפל עוד יותר (בבחינת "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים"יג), שהרי "אין קץ ותכלית לעומק טעמי ההלכות והפלפול בטעמיהן . . (וכתוצאה מזה גם) חידושי הלכות לאין קץ ותכלית"יז, ועי"ז נעשית הרחבה אמיתית בתורה, "רחובות הנהר", למעלה ממדידה והגבלה ("לכתחילה אריבער").

ולהעיר מהשייכות המיוחדת לשנה זו - ה'תשנ"ב - שהאות כ' דסימן השנה רומז להר"ת ד"בינה", שהיא באופן של "רחובות הנהר", שזוהי מעלת הבינה גם לגבי חכמה.

ויש להוסיף, שבהענין ד"רחובות הנהר" נכלל גם הריבוי וההרחבה בנוגע למקבלי התורה, "משה קיבל תורה מסיני ומסרה" באופן ד"העמידו"י תלמידים הרבה"יז, ועוד ועיקר, שכל ריבוי התלמידים, כל כ"י, מהקבצים"י יחד לארצנו הקדושה, "ארץ טובה ורחבה", לירושלים עיר הקודש כפי שתהי' באופן של הרחבה והרמה ("וראמה"יז), ושם זוכים ללימוד התורה בתכלית ההרחבה שאין למעלה הימנה, "תורה חדשה מאתי תצא".

כ. האושפיזא החמישי - אהרן הכהן:

ענינו של אהרן הוא - "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה"יז, היינו, שגם אצל אהרן מודגש ענין התורה, כמו אצל משה"י, אלא, שעיקר החידוש אצלו הוא בחפצת התורה אצל אלה שלעת-עתה חזוקים מהתורה, שלכן נקראים בשם בריות כעלמא, והעצה לזה היא "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", "למשכן בחבלי עבותות אהבה, וכולי האי ואולי יוכל לקרב לתורה"יז.

(171) ראה לק"ש הכ"ה ע' 349. וט"ג.

(172) שבה נאמר "לא חסיו נר ולא תגרע" (ואתחנן ד, ב), ודוגמתו כעצמו להשמיה והריון באותיות הרב כצדוהם, ולאח"ז בא המלפול בביאור הדברים, שעי"ז יחוסף ביאור כ"י.

(173) ראה קה"ד פ"א, יג, פ"ג, י"ד. ומבין וכו"י ס"פ ח"י שרה. ועוד.

(174) ה"ל ת"ת לאח"ז פ"א ה"ה.

(175) כולל גם שכאריא מהתלמידים הוא כעצמו בבחינת "הרבה", עי"ז שניחוסף אצלו מיום ליום וטרנע לרנע כ"י.

(176) שגם זה מרומז באות כ"י דספסר השנה - ר"ת "ככל", "ככל מכל כל", בנימטריא "קבץ" (כ"ל פ"א).

(177) וכ"י י"ד, י"ד. וראה ב"כ עה, ב.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

והידוש מיוחד בהפצת התורה ע"י אהרן - להיותו אהרן הכהן. שעיקר עבודתו בהשירות לה' כבית המקדש ועד לקדש הקדשים¹⁷¹, וכיחד עם זה, התעסק עם "בריות" כדי לקרבן לתורה.

וזהו גם כללות ענינו של שבט לוי (שנשיאו הוא אהרן הכהן) - ש"הובדל לעבוד את ה' לשרתו (וכיחד עם זה) ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים, שנאמר יורו משפטין ליעקב ותורתך לישראל"¹⁷², וכדי שהוראה זו תתקבל באופן המתאים, צריכה להאמר בסבר פנים יפות, מתוך אהבה וקירוב דוקא.

ובאופן כזה צריכה להיות עבודת כאו"א מישראל - "הוי מתלמידיו של אהרן הכהן... אוהב את הכריות ומקרבן לתורה", ועד"ו בנוגע לעבודת שבט לוי, כפס"ד הרמב"ם¹⁷³ "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש... אשר נדבה רוחו אותו... ה"ו נתקדש קדש קדשים (דרגת הקדושה דכה"ג¹⁷⁴)... אתה¹⁷⁵ תומיך גורלי".

כא. האושפיזא הששי - יוסף:

לאחרי ובהמשך לפעולת האושפיזין שלפנ"ו בענין התורה, החל מיעקב שענינו תורה, משה, שעל ידו ניתוסף הענין דפלפולא דאורייתא וחירושי תורה, ואהרן, שפעולתו בהפצת התורה - באה פעולתו של יוסף באופן ד"יוסף ה' לי בן אחר"¹⁷⁶, ש"מ"אחר" נעשה "בן"¹⁷⁷, שבזה מודגשת פעולת התורה בעולם ("אחר"), לבררו ולזככו ולהעלותו לקדושה ("בן"). [ולהעיר, שמעין זה שייך גם בהפעולה עם בני, לפעול על יהודי שמעמדו ומצבו בגלוי ובחיצוניות הוא כבחינת "אחר" שיה"ג גם בגלוי ובחיצוניות כבחינת "בן", אבל, עיקר הפעולה ב"אחר" לאמיתתו (לא רק בגלוי ובחיצוניות) היא בנוגע לבירור העולם¹⁷⁸].

וכזה ניתוסף עוד יותר ע"י האושפיזא החסידי, אדמו"ר מהר"ש, שענינו "לכתחילה אריבער" - שכירור העולם ע"י התורה הוא באופן שנגרש בעולם שכל מציאותו אינה אלא כשביל קיום הלכות התורה, שזהו הפירוש ד"לכתחילה אריבער", שאין זה באופן שהעולם הוא מציאות כפ"ע

(178) אבות פ"א מ"ב.

(179) ומרומו גם כן שאהרן הוא האושפיז החמישי - "חמשה מי יודע, חמשה אני יודע", חמשה חומשי תורה. ש"קבל משה מסיני (דאף שכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתן למשה מסיני, ה"ו בעולם ובאופן של כלל, ואילו כפועל ובגלוי קיבל חמשה חומשי תורה).

(180) תניא פ"ב. - ובהדגשת הדיוק "ומקרבן לתורה" - לא לקרב ולהוריד את התורה

אליהם ח"ו, אלא לקרב ולהעלות אותם לתורה (ראה ביאורים לפרקי אבות ע' 44).

(181) כמבואר בארוכה פרטי עניני עבודת כה"ג בקדש הקדשים - בסדר עבודה דיוהכ"פ דאולנין מינ".

(182) רמב"ם הל' שטטה רובל פ"ג ה"ב.

(183) שם ה"ג.

(184) דה"א כג, יג.

(185) תהלים טו, ה.

מעייני הישועה - ח'תשנ"ב

וצריכים לבררו ולזכור ע"י קיום הלכות התורה, אלא באופן ד"אריכער", שמציאות העולם אינה אלא בשביל קיום הלכות התורה, כמרומו בדרשת חז"ל "אל תקרי הליכות אלא הלכות", שהמציאות ד"הליכות עולם" אינה אלא בשביל קיום הלכות התורה (כנ"ל ס"ז).

כב. האושפיזא השביעי - דוד המלך ואדמו"ר מהורש"ב:

ענינו של האושפיזא השביעי - שעל ידו נגמר ונשלם כללות ענינם של האושפיזין, גמר ושלמות כללות העבודה (כנ"ל סי"בג) - קשור עם הגאולה האמיתית והשלימה: האושפיזא שבזהר - דוד מלכא משיחא, והאושפיזא החסיד - ששמו "שלום", כמ"שי"י "שלום גוי אתן על ישראל בימיו", ולא עוד אלא שה"שלום" חודר ונמשך גם בעניני העולם המרומזים בשמו השני, "דוב" (וגם כפי שנקרא בלע"ז - "בער") ש"מסורבל כבשר"י¹⁰¹, כיון שנגמר ונשלם הכירור וזיכוך דעניני העולם.

וגם בענין זה מודגשת הפעולה שע"י התורה - כי, מעניני העיקריים של אדמו"ר מהורש"ב הוא התייסדות ישיבת תומכי תמימים שבה לומדים "תורת ה' תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"י¹⁰², ועי"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא, כמבואר בשיחתו הידועה¹⁰³ בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד"י¹⁰⁴, שתלמידי הישיבה הם "חילי בית דוד" שפועלים התגלות וכיאת דוד מלכא משיחא.

ומזה מוכן שבעמדנו ברגעי הגלות האחרונים צריכה להיות הוספה מיוחדת בנוגע לישיבת תומכי תמימים - ע"י התייסדות מחלקות חדשות (נוסף על הגדלת והרחבת המחלקות הקיימות) של ישיבותי תומכי תמימים¹⁰⁵ בנד קצוי תבל (כשם שפעלו בענין דוגמתו, הדפסת ספר התניא ככל מקום בעולם שיש בו ישוב בני"י¹⁰⁶), כולל גם במדינה ההיא שבה נמצאת העיררה ליובאוויטש עד היום הזה¹⁰⁷ - שע"ז ממחרים ומזרזים

186) רצא ל. כד.

187) ראה אה"ת עה"פ.

188) הפעולה עם בני ישיבת לאהרן - "אהב את הברית ומקרבן לתורה" (כנ"ל ס"ז).

189) דה"א כב. ט.

190) ראה מגילה יא, רע"א. וש"נ.

191) שיחת שמחת תרנ"ט - "התמים" ח"א ע' כה.

192) שמחת תרס"א - לקידי חיד תשמו. כ ואלף.

193) שכת נ, א. וש"נ.

194) כולל גם שכא"א מתלמידי תורת" (גם אלו שלמדו בעבר שנשארים תלמידי תורת" כל ימי חייהם) מוסיף בקיום הוראה "העמידו תלמידים הרבה", החל מבני ביתו, וגם תלמידים כפשוטם. ולכל הפחות שנים שלשה¹⁰⁸ תלמידים, ועד לרבי הכי גדול של תלמידים, וכל אחר מהתלמידים מקיים בעצמו הוראה ו"העמידו תלמידים הרבה".

¹⁰¹ גם הטעמים ביותר, שכן, כשילד קטן אומר "מודה אני", רואים שהוא תלמיד שמקבל התורה שטיכל משה מסיני ומטרה ליתושע וכו' עד סוף כל הדורות.

¹⁰² (כ"ע) בדבעד - גם שנים וקראים הרבה, אבל לכתחילה - הפירוש דהרבה הוא לכל הפחות שלשה.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

גמר ושלמות פעולתם של "חיילי בית דוד" להביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, שאו "עתידים כל בתי כנסיות ובתי מדרשות (ישיבות) שבכבל (בכח קצוי תכל) שיקבעו בארץ ישראל"¹⁹⁰.

כג. ולאחרי פעולתם של שבעת האושפיזין, הן שבעת האושפיזין שבוהר, והן שבעת האושפיזין החסידיים, ובצירוף שניהם יחד, י"ד אושפיזין — באה פעולתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, דוד הסו, "קיימא סיהרא כאשלמותא, שזהו המעמד ומצב דהגאולה האמיתית והשלימה.

ולהוסיף, שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הוא המנהל-פועל דשיבת תומכי תמימים מיום הווסדה"י — כשבעת ימי המשתה דשמחת הנישואין שלו, שאז אומרים (בסיום וחזרת השבע-ברכות) "מהרה... ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה וגו"¹⁹¹ — שעל ידו נשלמת כוונת התייסדות ישיבת תומכי תמימים כביאת דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

וכל זה מודגש ביותר לאחרי שישנו הפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר נשלמו כל הענינים, כולל גם "צחצוח הכפתורים"¹⁹² (שלמות הכגרים לכבוד ולתפארת¹⁹³), ונמצאים כמעמד ומצב ד"עמדו הכן כולכם" לקבל פני משיח צדקוני¹⁹⁴ [ובגלל סיבה שאינה מובנת כדל וכלל נמצאים עדיין בגלות] — הרי בודאי שתיכף ומיד ממש זוכים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "הנה זה (המלך המשיח) כא"¹⁹⁵, ולא רק כלשון הזה, אלא שתיכף ומיד יכולים לומר כלשון עבר ש"כבר בא".

*

195) ועד"י "אחי תמימים", ושאר השמות שבהם נקראים הישיבות שבהם לומדים "עדת ה' תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה", שהמכון שלהם הכל אחד ומיוחד יחד — לפעול הנלוו ד"יחידו של עולם".

196) ראה לק"ש חכ"ו ע' 320 ואל"ך.

197) ולהעיר, שלאחרונה חזרו לעידה ליוכארטש וערכו בה התועררויות חסידיות, וחזרו חסידות, ועשו כו"כ פעולות ומעשים טובים — כפי שסיפרו אלו שביקרו שם (והשתתפו כעצמם), וסיפרו מתוך חיות, והחיו את השומעים, ועד כרי כך שנתעלו למעמד ומצב שלמעלה מהחילוקים דומן ומקום (כאלו שהשומעים עצמם היו נוכחים שם).

198) מגילה כ"ט, א.

199) והולך ומשך עד היום הזה — שהרי קדושה לא זה ממקומה (ראה תנאי אגה"ק כיאר לסי' ז"ך).

200) ע"פ ירמ" לג, יז-יא.

201) ראה שירת שמחת תרפ"ט.

202) שזוהי ההכנה לבגרי כהונה דכהן גדול — שנאמר בהם "ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת" (תצוה כ"ה, ב).

203) ראה "היום יום" ט"ז טבת.

204) ש"ש כ, ח וכשהשיר עה"פ.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

כד. האמור לעיל אודות כללות הענין דחג האסיף ושייכותו לאושפיזין, צריך להתבטא כמעשה בפועל, כהכלל בכל עניני התורה ש"לא המרדש עיקר אלא המעשה"²⁰⁵.

ובהקדמה - שאף שישנם מצוות התלויות בכיבור, כמו מצות תלמוד תורה, מצוה עיקרית ("תלמוד תורה כנגד כולם"²⁰⁶), שצ"ל כדיבור²⁰⁷ דוקא²⁰⁸, ויש מצוות עיקריות התלויות במחשבה וכוונת הלב, כמו אמונת ה' ויחודו ואהבתו ויראתו כו', שש מצוות "שחיוכן חמידי לא יפסק מעל האדם אפילו רגע בכל ימיו... סימנם שש"ס ערי מקלט²⁰⁹ תהיינה לכס"ויג, הרי, גם כמצוות אלו ישנו הכלל ש"המעשה הוא העיקר", שכתוצאה מזה ניתוסף עוד יותר כענינים של מעשה בפועל.

ובנוגע לעניננו - שהדיבור כעניני חג האסיף והאושפיזין וכו', צריך להביא לידי הוספה בשמחת בית השואבה.

וע"פ האמור לעיל שחג האסיף, ובמיוחד כשנה זו, מורה על גמר ושלמות מעשינו ועבודתינו (ע"י ההליכה בדרכיהם ואורחותיהם של האושפיזין) כל זמן משך הגלות, שאז חוזרים ומתאספים כולם יחדיו לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה, מוכן, ששמחת בית השואבה צ"ל בקשר ובשייכות לשמחת הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "הנה זה (המלך המשיח) בא", שאז ממשיכים את שמחת בית השואבה בבית המקדש השלישי.

ונתינת כח מיוחדת על זה כשתוגנים שמחת בית השואבה כד' אמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, בבית הכנסת (תפלה) ובית המרדש (תורה) ובית מעשים טובים (גמ"ח) שלו, בית משולש, מעין ודוגמת²¹⁰ ביהמ"ק (שיש בו ג' קדושות²¹¹, ובפרט ביהמ"ק) השלישי שכולל גם בית ראשון ושני²¹² (משולש), שזוהי ההכנה המתאימה שתיכף ומיד נעשה המשך ושלמות השמחה בכיהמ"ק השלישי.

ובנוגע להשמחה בפועל ממש - יש להדגיש כמה פרטים הנוגעים

למעשה שהוא העיקר, כדלקמן.

(205) אבות פ"א ס"ז.

(206) פאה ספ"א.

(207) ושי"ן גם כמעשה - ע"י כוונת דברי תורה (ראה שו"ע ואוה"ז ארי"ה סמ"ז ס"ג), אבל.

המעשה אינו יכול להיות ככל הזמנים שבהם ישנו החיוב ולימוד התורה, שהרי מעשה הכתיבה אסור בשבת ויר"ט.

(208) והמהרהר בדברי תורה אינו צריך לכרך (שו"ע שם ס"ד, ואוה"ז שם פ"כ).

(209) מסעי לה, יג.

(210) ר"ש לכאזן השייכות ל"ערי מקלט" - שהיישבה בהם צריכה להיות באופן של ענינות

ונבחי"ת, "שאינו יוצא משם לעולם (עד מות הכהן הגדול)", אפילו בשכיל דבר הכי חשוב, עד כדי

כך ש"כל ישראל צריכין לתשועתי" (רמב"ם הל' רצנה ושמי"ת נפש פ"ו ה"ח).

ולחצי גם מהשייכות ד"ערי מקלט" ללימוד התורה - ד"כר תורה קולטין" (מכות ז"ד, א)

- שחיובו ככל רגע ורגע * (ראה סנהדרין ע"ט, ספ"א, רמב"ם הל' ת"ת ספ"ג, ועוד).

(211) אגרת המתכר ש"כריש פטר החינדן (וסוסה).

(212) ראה בארזכה קוטרסר כענין מקדש מעט זה בית רבינו שבבבל (קה"ת וזשנ"ב).

(213) ראה רמב"ם הל' כיה"ב פ"א ה"ה.

(214) ראה זח"ג רכ"א, א.

* וגם באמיני שיש הגבלה גלימוד התורה, כמו בחשונה באו, הרי (נוסף לכן שמשמוליס ומחפשים ענות לבסוף; ועד לביטול כללות הצוט והפיכות לששון ולשמחה ומחפשים טובים) ההגבלה היא רק אם ללמוד ענין פלוני או פלוני, אבל נעם החיוב ללימוד התורה (בענינים שסחור ללמוד בהם) הוא בכל התוקף גם בחד.

מעייני הישועה - ת'תשנ"ב

כה. ההשתתפות בהשמחה:

על כל אחר ואחד להשתתף בהשמחה ככל הפרטים - "דוקדוק" ומספיק ומספיקין ומפזין ומפזין ומכרכרין כל אחד ואחד²¹¹ - שלא מספיק שאחד יטפח בכפיו ("פאטשן מיט די הענט") לריקדו של חניו, אלא כאר"א צריך לרקוד בעצמו, כמובן ופשוט שאין להשוות את הטיפוח בכפיו לריקדו של חברו להריקדו שלו כעצמו בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו (ע"ד ובדוגמת החילוק בין עניית אמן על כרכה שמברך חניו על אכילת פרי לאמירת הברכה על פרי שאוכל הוא בעצמו ונעשה דס וכשר כבשרו).

ותיריה מזה: לא זו בלבד שכאר"א צריך להשתתף בהשמחה, כמו שותף, אלא עוד זאת, שצריך להשתדל להתנהג כמו נעה²¹² ולהיות "רוח החיים" בהשמחה.

ובפרטיות יותר:

גם כאשר העומד בראש (בארגון וערכת שמחת בית השואבה) הוא משהו אחר, שאו צריך להזהר שלא לפגוע בבעלותו משום השגת גבול וכירוב - יכול וצריך להשתדל להיות "רוח החיים" בהשמחה, ובדאי שהעומד בראש (שאינו "מישהו אחר" אלא רעהו ואחיו, ועד כמותו ממש, "ואהבת לרעך כמוך"²¹³) לא יתערם על כך שמתנהג כמו בעה"ב ("פראוועט בעה"ב שיקייט"), כיון שמתנהג ע"פ התורה, שזוהי בעלותו של הקב"ה. ועאכ"כ כשהולך לשמח יהודים אחרים כשמחת בית השואבה²¹⁴ (ובפרט בחול-המועד שיכולים וצריכים לנסוע²¹⁵ גם למקומות רחוקים) וכא למקום מסויים שמאיו סיבה שהיא אין שם מישהו שביכלתו להנהיג ולנהל את השמחה - נעשה הוא הראש והמנהיג במקום זה, ולא עוד אלא שאין לו להמתין עד שייבקשו ממנו להנהיג את השמחה (כיון שאין זה לפי כבודו להציע את עצמו), ואין צריך לומר שלא יסרב כשמבקשים ממנו²¹⁶, אלא תיכף ומיד (ללא שהיות) עליו להתחיל בהנהגת וניהול שמחת בית השואבה במקום זה.

כו. אופן השמחה:

שמחה בכלל היא כאופן של פריצת גדר, ועאכ"כ שמחת יו"ט שחיובה מן התורה, ובפרט שמחת יו"ט דתג הסוכות, "זמן שמחתנו", ש"ש של שמחות כתיב כהג" - כודאי שצריכה להיות כאופן של פריצת גדר, למעלה מחדירה והגבלה.

ולכל לראש - פריצת הגדרים וההגבלות שמגביל את עצמו, שהנהגה כזו היא מתאימה עבורו והיא לפי כבודו והנהגה זו אינה מתאימה עבורו ואינה לפי כבודו - לא הכבוד שלו ח"ו, אלא כבוד התורה והחשידות

211) רמב"ם הל' לולב פ"ח ה"ג.

212) ושם אין הכוונה ל"מנהג בעלי בתי" - אלא המנהג המתאימה לבעלותו של

הקב"ה.

213) ראה לעיל הערה 36.

214) וכמ"ש הרמב"ם ששמחה אמיתית היא כאשר משתף אחרים בשמחתו (ראה הל' יו"ט

פ"ו ה"ז"ח).

215) ועד שהנסיפה עצמה היא (לא רק מותרת, אלא) מצוה - כהוראת המשנה (אבות פ"ד

מ"ב, ראה לקו"ש ח"ו ע' 171 ואילך, ושי"ת) יהי רצ למצוה" (כולל גם הנסיפה בטכנית שע"ז

נעשית הרצנה ביתר שאת וביתר עוז).

216) ובפרט כשנמצאים כבר באמצע שמחת בית השואבה (שכבר התחילו לחגוג במקומות

אחרים כ"ו), שאו ישנו ציווי מיוחד שלא לסייב כ"ו שלא להפסיק באמצע - ע"ד שמענו בנוגע

להעמדת שליח ציבור באמצע החפלה (טוסטריע ואדוה"ז) ארי"ה מני"ן סיו" (ס"כ).

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

שלמד וכו' וכו' -- היו דבר הכי פשוט (ובדאי אין צורך להאריך בזה) שצריך לפרוך גדרים והגבלות אלו.

יתירה מזה: גם לאחר ששמח ורוקד בשמחת בית השואבה משך זמן ארוך עד שרגליו עייפות מרוב הריקוד וידיו עייפות ממחיאיות כפיים, ונפלת לו מחשבה להפסיק לרקוד, או שמישהו מעיר לו שהגיע הזמן להפסיק לרקוד -- הר, לא זו בלבד שאינו נותן שילבלוהו מהשמחה, אלא אדרבה, סתוף בהשמחה גם את (הדבר ועאכו"כ) האדם המבלבל, באמרו: "הער זיך אײן". הנך נקרא "אדם", ע"ש ארמה לעליוני, שהוא למעלה מכל מדידה והגבלה, וכיון שכן, עליך לצאת מהמדידה וההגבלה שלך, ולשמוח בשמחת בית השואבה כאופן שלמעלה ממדידה והגבלה!

כו. השמחה במשך שבעת ימי החג ובהוספה מיום ליום:

מצינו בשמחת נישואין שנמשכת בשבעת ימי המשתה, שיש צורך ב"פנים חדשות" כדי שתהי' השמחה כשלימותה²²², ומה מוכן גם כנגד לשמחת החג, ושמחת בית השואבה, שכיון שע"פ ציווי התורה צריכה להיות כמשך שבעה ימים זה אחר זה, כדאי שהקב"ה נותן כח לכאור"א מישראל להיות ננעמו בכחינת "פנים חדשות"²²³, שע"י זכל להיות בשמחה אמיתית כמשך שבעת ימי החג, ולא עוד אלא שמים ליום יוסיף בהשמחה באופן נעלה יותר, כהציווי (שהוא גם נחינת"כח) "מעליך בקדש"²²⁴.

ועד כדי כך, ש"יעיד עלי יודע תעלומות" (כהלשון הירושני)²²⁵ שהשמחה שלו היא שמחה אמיתית באופן של עליו הוספה מיום ליום. יש להוסיף ולהבהיר הכוונה כהלשון "יעיד עלי יודע תעלומות" כשייכות לענינו:

אין הכוונה שהשמחה היא בתעלומות לנו בלבד, וכיון ש"אין אדם יודע מה בלבו של חבריו"²²⁶, יש צורך ש"יעיד עלי יודע תעלומות", כי כדאי שהשמחה היא בהתגלות לנו, ו"לבא פליג לכל שייפין"²²⁷, שפורצת ומתגלה בהנהגתו כפועל, בדיבור ובמעשה, אלא, שבהוספה על התגלות השמחה לעין כל, "יעיד עלי יודע תעלומות" שהשמחה היא פנימית ונעלית עוד יותר.

ולהעיר גם מהדיוק ד"יעיד עלי יודע תעלומות", עדות דוקא -- כירועני "שעדות" פועלת מציאות הדבר ע"פ תורה, ובמילא נעשה כן גם במציאות העולמי, ועד"ו בנדו"ד, שנוסף על ההשתלחות האדם בהשמחה, פונה הקב"ה מכל עסקיו, כככול, ו"מעיד" עליו לפעול אצל הוספה בהשמחה באופן שבאין"ערך לגמרי.

(221) ראה של"ה ג, רע"א, תוד.

(222) ראה תשרי"ז אה"ע סט"כ פ"ז.

(223) והירוש' בזה לגבי שמות נישואין -- שה"מים חדשות" שכשמחה נישואין אינם אלא אצל האורח החדש שכא כיום זה, אבל אלו שהשתחו בהשמחה אמרו נשארם עם אותם פנים כמו אמרו. משא"כ בנדו"ד, שה"מים חדשות" הם אצל כל בני הששתחו בשמחת בית השואבה כמים שלמים.

(224) ברכות בת א. ושי"ב.

(225) רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ב.

(226) פסחים נ"ז, רע"ב.

(227) יראת' והו' ח"ב קנ"ג, א. ח"ג קמ"ג, רע"ב, רמ"א, ב, רלב, א.

(228) ראה לק"ש ח"ט ע' 188, ושי"ב.

(229) ומדגש במיוחד כשייכות ליו"ט -- העדות וקדושת החדש שבה הלוי הקביעות הדימים טובים.

(230) כלשון חז"ל -- ת"כ ותרש"י בחוקתו ט, ס, תוד.

מעייני הישועה - ה'תשנ"ב

כת. ומלכד העילוי וההוספה מיום ליום בכל שבועת ימי החג, ישנו עילוי נוסף מצד מעלת היום, ולדוגמא:

ביום השני - הוספה מיוחדת בהשמחה מצד ענינו של האושפיאז. יצחק, ע"ש השחוק והשמחה. ומעלה נוספת בקביעות שנה זו, שיום השני דסוכות חל ביום השלישי שהוכפל בו כי טובי.

ביום השלישי - לאחר השמחה כשני ימים ראשונים באופן ד"כפלים לתושיי¹⁴¹, ניתוסף גם המעלה דיום השלישי, שהשמחה היא באופן של "חזקה".

ביום הרביעי - שישנו כבר הרוב דשבועת ימי הסוכות¹⁴², ו"רובו ככולו"¹⁴³; וביום החמישי - שישנו הרוב (רובו ככולו) גם ביחס להמשך דשמיני עצרת.

ביום הששי - שבקביעות שנה זו חל ביום השבת, שנוסף על השמחה דהיו"ט ישנה גם השמחה דיום השבת, "ביום שמחתכם אלו השכחות"¹⁴⁴, כולל ובמיוחד שמחת הגאולה (כג"ל סכ"ד), כיון שיום השבת הוא מעין ודוגמת יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים¹⁴⁵.

ועאכו"כ ביום השביעי, שבו צריכה להיות השמחה כריבוי גדול שכולל את כל הימים שלפניו, כמדוגש בשמו, "הושענא רבה", ע"ש ריבוי ה"הושענות", כולל גם אלו שנאמרו בכל הימים שלפניו, ועד"ז שאר עניני עבודת היום, כמו אמירת כל ספר התהלים¹⁴⁶, וכן הייה רצון בתוספת נוסח מיוחד שאומרים לאחר כל ספר, וכיו"כ כשאר עניני היום, שמצד מעלות אלו ניתוסף גם בהשמחה¹⁴⁷.

ומתכוננים להוסיף עוד יותר בהשמחה - כיון שתיכף נכנסים לשמיני עצרת, שבו באים כל עניני חג הסוכות באופן של קליטה (עצרת מלשון קליטה¹⁴⁸) בפנימיות¹⁴⁹, ועאכו"כ בשמחת תורה, ולאח"ז שבכת בראשית¹⁵⁰, שבו נעשית העלי והשלימות (י"כולו¹⁵¹) דשמע"צ ושמת"ח,

(231) ראה לעיל מוספין ובהערה 146.

(232) לישן הנוחב - איוב י"ג, וראה שמירי רפ"י.

(233) ההמשך דשמיני עצרת (שבכירוף עמו אין זה ערין רובו, אלא שיה כשהו) - אינו נודע המעלה ודחו ביחס לשבועת ימי הסוכות, אלא מוסף ענין כפ"י.

(234) נדר טב, ור"א, ושי"ג.

(235) ספרי בהעלותך י"ד, י"ד.

(236) תמיד כנסתה.

(237) ולאחרי אמירת תהלים - מחלקים הנבאים חפוח מתוק.

(238) וכדראי ששמחה גדולה זו אינה מפריעה ח"ו לאמירת התהלים, כיון שישנו ריבוי זמן - הרבה יותר משעור הילוך מל י"ח רנעים או כ"ד רנעים (טושו"ע (ואדה"י) אר"ח מג"ס ס"ב (ס"א)) - עד להתחלת אמירת תהלים.

(239) ראה לקי"ת דרז"ש שמע"צ זא, א, וככ"פ.

(240) זמנה נעשית ההללה ומעשים טובים כ"י בכל ג' הקי"ן ודורה עבודה וגמ"ח כמשך כל השנה (ראה סו"מ ס' מלוךס ח"א ע' שעב, ושי"ג).

(241) וגם בקביעות שנה זו סממטיקים בין שמע"צ ושמת"ח לשבת בראשית כ"י המבדיל בין קודש לחול - הרי, נוסף לכך שההבדלה עצמה היא באופן שממשיכים הקודש בחול (ראה סו"מ"צ להז"צ מצות מילה פ"ח), שעניני החול נעשים "לשם שמים", ועד ל"חילין על דתורה הקודש", יש מעלה בימי החול גם כגונג לענין קדושה וחשי"צ טמא, כמו כגונג למצות תפילין ו"הנעשה על דתורה כלה" לתפילין (קדושין לה, א, ושי"ג) שקדושה בימי החול ודקא, וכיון

(*) הכוונה בזה - למצות כנסתה ודאה לרש"י ח"י ע' על דתורה ג' אגל, כיון שחלש"ת חג"א ו"דורה", י"ל שדורה גם לדורה כפ"י, וכל הדורה כולה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, כולל גם מה שהלמד דרז"ש שדיר לרש"י.

מעייני הישועה - ת'תשנ"ב

ועד שכתעוררת שאלה וקושיא: למה צריכים להתאפק ולהמתין אפילו משך זמן קצר ("א קורצע ויילע") ולא מתחילים מיד את השמחה הכי גדולה? ...! - ויהי"ר שתשאר רק שאלה זו בלבד, כיון שכל שאר השאלות מהענינים המכלבלבים יתבטלו לגמרי!

כט. והמעשה הוא העיקר - לחגוג את שמחת בית השואבה בכל מקום ומקום באופן דמוסיף והולך ואור, ועוד הוא העיקר - שממשיכים בחגיגת שמחת בית השואבה בבית"מק השלישי, כיון שזוכים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, "לא עיכבן כהרף עין"²⁴³.

ובפרט ע"י ההוספה כמצות הצדקה (בחול המועד) ע"י השליחות-מצוה לצדקה (ובהוספה מרילי) - שנוסף לכך שכל פעולה ופעולה בעניני תמי"צ ככחה להכריע את העולם כולו לכף זכות ולגרום השועה הצלה (כפס"ד הרמב"ם²⁴⁴), יש טעולה מיוחדת במצות הצדקה, כמארז"ל "גדולה צדקה שמקברת את הגאולה"²⁴⁵, שתמורת ה"צדקה (ש)עשה הקב"ה בשואל שפיון לבין האומות"²⁴⁶, עושה הקב"ה הצדקה האמיתית ד"קרב פזורת מבין הגוים", ו"קבנוי" יחד מארבע כגופת הארץ" - חג האסיף.

ובפשטות - שכל כ"י, "כנעורנו וכזקינו גוי כבנינו וכבנוחינו"²⁴⁷, מתקבצים מכל קצוי חבל, ולוקחים עמהם הבחי"כנסיות הבחי"מדרשות וכל עניני הכיורדים כ"י, ובאים כולם יחדיו, "עם עניי שמיא"²⁴⁸, לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, ולבית המקדש השלישי, "מקדש אדני" כוננו ידך"²⁴⁹, ושם תוגנים שמחת בית השואבה בחבליית השלימות, כולל גם ש"משי"ג שראב"ן רוח הקודש"²⁵⁰, כיון שיקויים היעודי"ג "אשפוך את רוחי על כל בשר ותבאו בניכם ובנותיכם" - תיכף ומיד ממש²⁵¹.

שכש"ך שכתב ישי המרכז ושפני"ר ושפני"ח אין מייחס השליך, גדולה כיוצא בזה התעורר להנחת השליך ביום חל הרצון שלאחרי הירוש (כידוע היספור בה אודות והיה י' לרי"ג סבארי"שורב).

- (242) בראשית ב. א. וזאת אהיה ערפי.
- (243) פסילתא ותרשיי כא יב. מא. ועד.
- (244) הל השוכה פי"ג הדי.
- (245) ביב ידד, א. וזאת תניא פלי.
- (246) פסחים פו. ב.
- (247) "קב"ן - והיטריא ר"בכל מכל כ"י (מיל סי"א).
- (248) כא ידד, ט.
- (249) דניאל ו. י. וזאת פטודין זת, א.
- (250) בשלה טו. י.
- (251) יירשלימי טובה ופי"ה.
- (252) להצדי שדח הקודש הוא כספידת המלכות, וספידת המלכות קשורה עם כתר.
- (253) יואל ג. א.
- (254) בלילות א' וב' - התחיל כ"ק אוטריי שליט"א לנגן ניגון הקטח לאכזי לאכזי הלורייצ ד"ל ובלילות ר' וה' - נתן כ"ק אוטריי שליט"א לכאריא שטרי של חזרו לצדקה (המרי"ל).

מוקדש להתגלותו המיידיית לעיני בשר של כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

ה"י שותף בהפצת "דבר מלכות"

להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל.: 753-6844 (718) הוכן לדפוס ע"י יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד